

Evropská
komise

Evropská unie

co je a co dělá

Rukopis byl dokončen v únoru 2020

Evropská komise a žádná osoba vystupující jejím jménem není zodpovědná za využití níže uvedených informací.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2020

© Evropská unie, 2020

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EU nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Všechny obrázky: © Shutterstock, © Fotolia

Print	ISBN 978-92-79-93613-5	doi:10.2775/651412	NA-04-18-778-CS-C
PDF	ISBN 978-92-79-93646-3	doi:10.2775/50543	NA-04-18-778-CS-N
HTML	ISBN 978-92-76-02227-5	doi:10.2775/93342	NA-04-18-778-CS-Q

Obsah

Evropská unie: co je a co dělá – Úvod	5
1. Evropská unie v kostce	7
2. Co Evropská unie dělá.....	13
Opatření v oblasti klimatu a Zelená dohoda pro Evropu ..14	
Hospodářství, finance a euro..... 15	
Migrace a azyl.....16	
Hranice a bezpečnost.....17	
Podnikání a průmysl..... 18	
Jednotný trh	19
Digitální ekonomika a společnost	20
Zaměstnanost a sociální věci	21
Vzdělávání a odborná příprava..... 22	
Výzkum a inovace	23
Regionální politika	24
Doprava..... 25	
Zemědělství a rozvoj venkova..... 26	
Námořní záležitosti a rybolov..... 27	
Životní prostředí..... 28	
Energetika..... 29	
Zahraniční věci a bezpečnostní politika..... 30	
Rozšíření EU.....31	
Evropská politika sousedství..... 32	
Obchod..... 33	
Mezinárodní spolupráce a rozvoj..... 34	
Humanitární pomoc a civilní ochrana..... 35	
Spravedlnost a základní práva..... 36	
Veřejné zdraví..... 37	
Bezpečnost potravin..... 38	
Spotřebitelé..... 39	
Bankovní a finanční služby	40
Hospodářská soutěž	41
Daně..... 42	
Cla..... 43	
Kultura a média	44
Mládež..... 45	
Sport..... 46	
Rozpočet..... 47	
Předcházení podvodům..... 48	
3. Jak Evropská unie vydává rozhodnutí a přijímá opatření	51

Evropská unie:

co je a co dělá

ÚVOD:

O ČEM JE TATO PUBLIKACE

Tato publikace je průvodcem Evropskou unií (EU) a tím, co dělá.

V prvním oddíle je stručně objasněno, co je to EU.

Druhý oddíl nazvaný „Co Evropská unie dělá“ popisuje činnost Evropské unie v 35 různých oblastech, jejímž cílem je zlepšit životy občanů v Evropě i mimo ni.

Třetí oddíl s názvem „Jak Evropská unie vydává rozhodnutí a přijímá opatření“ popisuje orgány v centru rozhodovacího procesu Evropské unie a to, jak se jejich rozhodnutí promítají do jednotlivých opatření.

Modře vytištěné části textu obsahují hypertextové odkazy na podrobnější informace obsažené v HTML a PDF verzích této publikace. Tyto verze jsou dostupné on-line na adrese

<https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/cs/>

1 Evropská unie v kostce

Evropská unie (EU) je jedinečnou hospodářskou a politickou unií mezi **27 evropskými zeměmi**.

Předchůdce EU byl vytvořen po skončení druhé světové války. První kroky spočívaly v upevnění hospodářské spolupráce s jednoduchým předpokladem: je méně pravděpodobné, že státy, které spolu obchodují a stanou se tak na sobě ekonomicky závislé, vyvolají ozbrojený konflikt. Výsledkem bylo Evropské hospodářské společenství, které vzniklo v roce 1958 s prvotním cílem zvýšit hospodářskou spolupráci mezi šesti zeměmi: Belgií, Německem, Francií, Itálií, Lucemburskem a Nizozemskem.

Od té doby se připojilo dalších 22 zemí (a Spojené království vystoupilo z EU v roce 2020) a byl vytvořen obrovský **jednotný trh** (známý také jako „vnitřní trh“), který se i nadále vyvíjí, aby byl plně využit jeho potenciál.

To, co začalo jako čistě hospodářská unie, se vyvinulo v organizaci pokrývající mnoho různých **oblastí politiky**, od klimatu, životního prostředí a zdraví po vnější vztahy a bezpečnost, spravedlnost a migraci. Změna názvu z Evropského hospodářského společenství na Evropskou unii v roce 1993 tuto změnu odrážela.

EU přinesla více než půl století míru, stability a prosperity, pomohla zvýšit životní úroveň a zavedla jednotnou evropskou měnu: **euro**. Jako svou měnu ji nyní v devatenácti zemích používá více než 340 milionů občanů EU, kteří využívají jejich výhod.

Díky zrušení hraničních kontrol mezi zeměmi EU mohou lidé svobodně cestovat téměř po celém kontinentu. A je mnohem snazší **žít a pracovat** v jiné zemi v Evropě. Všichni občané EU mají právo si svobodně zvolit, ve které zemi Unie chtějí studovat, pracovat nebo trávit důchod. Každá země EU musí s občany EU zacházet stejně jako s vlastními občany, pokud jde o záležitosti zaměstnanosti, sociálního zabezpečení a daní.

Hlavním ekonomickým motorem EU je jednotný trh. Umožňuje volný pohyb většiny zboží, služeb, kapitálu a osob. Cílem EU je tento ohromný zdroj rozvíjet v maximální prospěch obyvatel Evropy i v dalších oblastech, jako jsou energetický trh, trh se znalostmi a kapitálové trhy.

EU se i nadále snaží, aby byly její řídicí **orgány** transparentnější a demokratičtější. Rozhodnutí jsou přijímána co nejotevřeněji a co nejbližše

občanům. Více pravomocí bylo uděleno přímo volenému **Evropskému parlamentu**, zatímco vnitrostátní parlamenty hrají větší úlohu a spolupracují s evropskými orgány.

EU se řídí zásadou zastupitelské demokracie. Její občané jsou na úrovni EU přímo zastoupeni v **Evropském parlamentu** a členské státy jsou zastoupeny v **Evropské radě** a v **Radě EU**.

Evropští občané jsou podněcováni k tomu, aby přispívali k demokratickému životu EU tím, že budou **vyjadřovat své názory** na politiky EU během jejich přípravy nebo navrhnout vylepšení stávajících právních předpisů a politik. **Evropská občanská iniciativa** posiluje právo občanů vyjadřovat se k politikám EU, které ovlivňují jejich životy. Občané mohou rovněž podávat **stížnosti** a žádosti o informace týkající se **uplatňování právních předpisů EU**.

Ve Smlouvě o Evropské unii je zakotveno, že „Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů.“ Tyto hodnoty jsou nedílnou součástí evropského způsobu života.

Je třeba respektovat a chránit lidskou důstojnost, která představuje skutečnou podstatu základních práv.

Každý evropský občan také požívá politických práv. Každý dospělý občan EU má právo kandidovat a volit ve volbách do Evropského parlamentu, ať už v zemi bydliště nebo v zemi původu.

Rovnost znamená, že všichni občané mají před zákonem stejná práva. Zásada rovnosti žen a mužů tvoří základ všech evropských politik i evropské integrace. Uplatňuje se ve všech oblastech.

EU je založena na zásadách právního státu. Vše, co EU dělá, se opírá o smlouvy, které dobrovolně a demokraticky schválily její členské státy. Právo

a spravedlnost zajišťuje nezávislé soudnictví. Země EU svěřily konečnou příslušnost ve věcech práva EU Evropskému soudnímu dvoru, jehož rozsudky musí dodržovat všichni.

Lidská práva chrání Listina základních práv EU. Patří k nim právo nebýt diskriminován na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, právo na ochranu osobních údajů a právo na přístup ke spravedlnosti.

V roce 2012 získala EU **Nobelovu cenu za mír** za prosazování míru, usmíření, demokracie a lidských práv v Evropě.

Členské státy a orgány EU

Základem EU je 27 členských států, které patří k EU, a jejich občané. Jedinečným znakem EU je skutečnost, že ačkoli všechny členské státy zůstávají svrchovanými a nezávislými zeměmi, rozhodly se určitou svou „svrchovanost“ spojit v oblastech, v nichž je smysluplná spolupráce.

V praxi to znamená, že členské státy svěří některé ze svých rozhodovacích pravomocí společným orgánům, které vytvořily, aby bylo možno o konkrétních záležitostech společného zájmu rozhodovat demokraticky na úrovni EU.

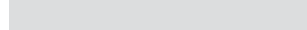
Na rozhodování na úrovni EU se podílí několik orgánů, konkrétně:

- **Evropský parlament**, který zastupuje občany EU a je jimi přímo volen,
- **Evropská rada**, kterou tvoří hlavy států nebo předsedové vlád členských států EU,
- **Rada**, která se nazývá též Radou Evropské unie, zastupuje vlády členských států EU, a
- **Evropská komise**, která zastupuje zájmy celé EU.

Členské státy Evropské unie (2020)

Členské státy Evropské unie (2020)

Kandidátské země a potenciální kandidátské země

Vnitrostátní parlamenty členských států rovněž hrají roli při přijímání rozhodnutí a přijímání zákonů, stejně jako dva poradní orgány. Jedná se o Evropský výbor regionů, který je složen ze zástupců regionálních a místních samospráv, a Evropský hospodářský a sociální výbor tvořený zástupci organizací zaměstnanců a zaměstnavatelů a skupin zúčastněných stran.

Nové právní předpisy obvykle navrhuje Evropská komise, zatímco Evropský parlament a Rada (která se nazývá též Radou Evropské unie) je přijímají.

Poradní orgány (Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů), jakož i vnitrostátní parlamenty jsou do tohoto procesu zapojeny tím, že poskytují stanoviska k těmto návrhům, zejména z hlediska zásad subsidiarity a proporcionality. Subsidiarita znamená, že s výjimkou oblastí, v nichž má EU výlučné pravomoci, jedná EU pouze v případě, bude-li dané opatření účinnější na úrovni EU než na vnitrostátní úrovni. Podle zásady proporcionality musí být činnost EU omezena na to, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv EU (viz níže). Členské státy a dotčený orgán nebo dotčené orgány EU poté provádějí přijaté právní předpisy EU. Více informací o tom, jak EU vydává rozhodnutí a jak je provádí, obsahuje třetí oddíl této publikace.

Smlouvy EU

Každé opatření přijaté EU je založeno na smlouvách, jež dobrovolně a demokraticky schválily všechny země EU. **Smlouvy** stanoví cíle Evropské unie a pravidla týkající se fungování orgánů EU, způsobu přijímání rozhodnutí a vztahů mezi EU a jejími členskými státy.

V určitých zvláštních případech se ne všechny členské státy účastní všech oblastí politiky EU. Ačkoliv je například euro jednotnou měnou celé EU, eurozóna má v současnosti pouze devatenáct členských států, přičemž Dánsko se rozhodlo pro neúčast a zbývající země dosud nesplňují kritéria pro vstup do eurozóny. 22 členských států je členy schengenského prostoru, který umožňuje volný pohyb bez cestovního pasu, a pět členských států zachovalo své vlastní hraniční kontroly.

Výhled do budoucna

Aby mohl evropský projekt pokračovat, představil tehdejší předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker ve svém projevu o stavu Unie v roce 2016 pozitivní program pro Evropu, která chrání, posiluje a brání. Toto poselství uvítal Evropský parlament i vedoucí představitelé EU-27 na bratislavském summitu dne 16. září 2016.

Práce na pozitivním programu pokračovala v březnu 2017 **bílou knihou Komise o budoucnosti Evropy**, která nabídla pět scénářů, jak by mohla EU vypadat v roce 2025. Na základě bílé knihy přispěla Komise k debatě řadou tematických diskusních dokumentů, které představovaly různé možnosti v určitých oblastech politiky EU: sociální rozměr Evropy, využití potenciálu globalizace, prohloubení hospodářské a měnové unie, budoucnost evropské obrany a budoucnost financí EU.

Nadcházející roky nabídnou Evropské unii příležitosti i výzvy. Volby do Evropského parlamentu v roce 2019 a mimořádný summit pořádaný v rumunském Sibiu dne 9. května 2019, na němž se diskutovalo o budoucnosti Evropy, poskytl EU příležitost obnovit svůj závazek přinášet výsledky v oblastech, jež jsou pro občany skutečně důležité.

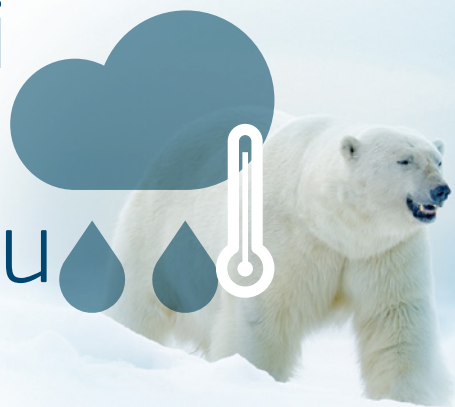
Předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová oznámila, že uspořádá konferenci o budoucnosti Evropy, která Evropanům umožní vyjádřit názor na to, jak Unie funguje a v jakých oblastech se angažuje. Konference bude zahájena v roce 2020 na dobu dvou let a setkají se na ní občané všech věkových kategorií z celé EU i zástupci občanské společnosti a evropských orgánů.

Co Evropská unie dělá

Druhá část této publikace představuje shrnutí činnosti EU v 35 různých oblastech politiky, včetně užitečných odkazů na další informace.

Opatření v oblasti klimatu a Zelená dohoda pro Evropu

EU se usilovně snaží snížit emise skleníkových plynů a přejít na čisté, nízkouhlíkové a udržitelné hospodářství, jakož i řešit nevyhnutelné důsledky změny klimatu.

EU přijímá **opatření v oblasti změny klimatu** v reakci na změny klimatu na Zemi, zejména zvyšování globální teploty kvůli nárůstu emisí skleníkových plynů **v důsledku lidské činnosti**. Vyšší průměrné teploty mají mnoho **důsledků**, včetně silnějších a častějších extrémních povětrnostních jevů, jako jsou povodně, sucha a bouře. Takové události nepředstavují pouze přímou hrozbu pro lidi, ale mohou také ohrozit produkci potravin a způsobit nedostatek vody, což může následně vést k hladomoru, regionálním konfliktům a masové migraci.

Co EU dělá

Pro udržení změny klimatu pod nebezpečnou úrovní v souladu s Pařížskou dohodou o změně klimatu se mezinárodní společenství dohodlo na tom, že nárůst průměrné globální teploty musí být výrazně nižší než 2 °C oproti úrovni před průmyslovou revolucí, přičemž cílem je omezit nárůst na 1,5 °C. EU zavedla řadu politik a nástrojů pro snižování emisí a přechod na nízkouhlíkové hospodářství, zatímco její **strategie pro přizpůsobení se** změně klimatu podporuje opatření, jako jsou budování protipovodňových zábran, šlechtění odrůd odolných proti suchu a změny stavebních předpisů.

Neřešení změny klimatu by mohlo být pro EU i zbytek světa velmi nákladné. Rostoucí poptávka po čistých technologiích zároveň nabízí příležitosti pro inovace, průmyslovou modernizaci a zelená pracovní místa a růst. Opatření v oblasti klimatu jsou nyní začleněna do všech hlavních výdajových programů EU a na iniciativy související s klimatem bude vynaloženo 20 % **rozpočtu EU na období 2014–2020**.

EU stojí v popředí celosvětového úsilí v boji proti změně klimatu, zejména podněcuje mezinárodní společenství k využití dynamiky **Pařížské dohody** a k jejímu celosvětovému uplatňování v praxi.

Stát se do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem na světě je největší výzvou a příležitostí naší doby. V zájmu

dosažení tohoto cíle předložila Evropská komise **Zelenou dohodu pro Evropu**, balíček velmi ambiciózních opatření, jež umožní, aby evropští občané a podniky měli z udržitelné ekologické transformace prospěch.

Základem strategie EU v oblasti klimatu je **systém EU pro obchodování s emisemi**, který v Evropě nákladově efektivním způsobem snižuje emise z průmyslu, elektráren a letecké dopravy. Země EU se rovněž dohodly na vnitrostátních cílech pro snižování emisí v jiných odvětvích, jako jsou doprava, budovy a zemědělství.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/climate-action_cs

facebook.com/EUClimateAction

@EUClimateAction

Hospodářství, finance a euro

Hospodářská a měnová unie a euro zajišťují společné základy pro větší stabilitu, růst a prosperitu v celé Evropě.

Hospodářská a měnová unie sjednocuje a integruje ekonomiky v EU prostřednictvím koordinovaných hospodářských a fiskálních politik, společné měnové politiky a společné měny, eura. Jedná se o účinný nástroj k zajišťování zaměstnanosti, růstu, sociální spravedlnosti a finanční stability; je to však kontinuální proces, který je třeba dokončit.

<http://bit.ly/2A46OX6>

Co EU dělá

Hospodářské a finanční politiky EU v eurozóně a EU usilují o:

- podporu růstu a zaměstnanosti,
- podporu makroekonomické a fiskální stability,
- zlepšení efektivního fungování hospodářské a měnové unie,
- podporu investic,
- prevenci a nápravu makroekonomické nerovnováhy,
- pomoc při koordinaci vnitrostátních strukturálních politik a
- podporu prosperity za hranicemi EU.

V reakci na hospodářskou a finanční krizi v roce 2008 byla správa ekonomických záležitostí EU posílena, a to zdokonalením Paktu o stabilitě a růstu – fiskálních pravidel, která musí členské státy dodržovat k usnadnění a zachování stability hospodářské a měnové unie. Země, které byly vyloučeny z finančních trhů, jako je Řecko, obdržely finanční a politickou podporu a pro tyto případy byl vytvořen Evropský mechanismus stability jako trvalé řešení eurozóny.

Zaveden byl rovněž **postup při makroekonomické nerovnováze** za účelem sledování a nápravy možného problematického hospodářského vývoje v jednotlivých členských státech a zabránění tomu, aby se tento vývoj nepříznivě dotkl ostatních členských států.

Euro, které je v oběhu od roku 2002 a které používá více než 340 milionů lidí v devatenácti členských státech, je druhou nejdůležitější světovou měnou za americkým dolarem. Jednotná měna je praktická pro občany a dobrá pro obchod a představuje důležitý výdobytek evropské integrace.

Investiční plán pro Evropu, který byl přijat v listopadu 2014, využívá veřejné záruky k podpoře soukromých investic. **Evropský fond pro strategické investice** tohoto plánu již mobilizoval **investice** ve výši 439 miliard EUR (do října 2019), což přesáhlo očekávání. Investice v rámci plánu podpořily vytvoření 1,1 milionu pracovních míst, což je číslo, které se má do roku 2022 zvýšit na 1,7 milionu. Zlepšení přístupu k financování má využít přes milion malých a středních podniků a tento plán pomohl zvýšit hrubý domácí produkt EU o 0,9 %.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/economy-finance-and-euro_cs
Diskusní dokument Evropské komise o prohloubení hospodářské a měnové unie

facebook.com/EUEconomy

@ecfin

Migrace a azyl

Společná migrační a azylová politika EU pomáhá Evropě účinně řešit problémy související s migrací.

Od roku 2015 požádalo o mezinárodní ochranu v EU více než 3,2 milionu žadatelů o azyl, z nichž mnoho prchalo před válkou a terorem v Sýrii a jiných neklidných zemích.

<http://europa.eu/!rB37xd>

Co EU dělá

K řešení mnoha problémů způsobených migrací do EU, a to i osob, které žádají o mezinárodní ochranu, vypracovala EU [společnou migrační a azylovou politiku](#). Tato politika zahrnuje níže uvedená opatření k řešení krize.

EU vyčlenila na řešení uprchlické krize a na financování projektů k uspokojení nejnaléhavějších humanitárních potřeb uprchlíků, kteří připlouvají k evropským břehům, částku přes 10 miliard EUR. EU poskytuje humanitární pomoc také uprchlíkům a migrantům v zemích mimo EU a podporuje úsilí o odstranění hlavních příčin nelegální migrace.

Na základě návrhu Evropské komise souhlasily členské státy s přemístěním žadatelů o azyl z Řecka a Itálie do ostatních zemí EU. EU chce rovněž vytvořit bezpečné a legální cesty pro vstup žadatelů o azyl do EU. Dobrovolný program přesídlení, na kterém se členské státy dohodly, předpokládá přemístění 22 500 osob ze zemí mimo EU do některého z členských států EU. EU usiluje o zvýšení míry navracení nelegálních migrantů, kteří nemají právo na pobyt v EU, do jejich domovské země.

EU a Turecko se v březnu 2016 dohodly na tom, že nelegální migranti a žadatelé o azyl přijíždějící na řecké ostrovy z Turecka mohou být navraceni zpět do Turecka. Za každého Syřana, který byl vrácen z řeckých ostrovů do Turecka po neoprávněném vstupu, převezme EU z Turecka Syřana, který se o nelegální cestu nepokusil. To vedlo k významnému poklesu počtu nelegálních migrantů přijíždějících na ostrovy. EU poskytla k uspokojení potřeb uprchlíků pobývajících v Turecku částku ve výši 3 miliard EUR.

Od roku 2015 bylo v Egejském a Středozemním moři díky italským a řeckým záchranným operacím a činnosti Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, která byla zřízena v roce 2016, zachráněno více než 620 000 životů.

Komise navrhla hlubokou reformu stávajících právních předpisů v oblasti azylu v souladu se současnými a budoucími potřebami. Základní zásada zůstane stejná: lidé by měli požádat o azyl v prvním členském státě EU, do něhož vstoupí, ledaže mají rodinu jinde. Pokud je však určitý členský stát přetížen, musí v EU existovat solidarita a spravedlivé sdílení odpovědnosti.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/migration-and-asylum_cs

@EUHomeAffairs

Hranice a bezpečnost

Evropská unie usiluje o vytvoření bezpečnostní unie, která zajistí v Evropě větší bezpečnost pomocí boje proti terorismu a závažné trestné činnosti a posílení vnějších hranic Evropy.

EU poskytuje svým občanům prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic. Celkovým cílem **bezpečnostní unie** je učinit z tohoto prostoru bezpečnější místo. EU a členské státy spolupracují při řešení terorismu a násilné radikalizace, závažné a organizované trestné činnosti a počítačové kriminality.

Co EU dělá

EU zaměřuje svá opatření na podporu členských států, a to prostřednictvím:

- výměny informací mezi vnitrostátními donucovacími orgány, celními úřady a pohraniční stráží,
- operativní spolupráce s podporou agentur EU,
- odborné přípravy, výměny osvědčených postupů, financování, výzkumu a inovací.

Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (**Europol**) spojuje členské státy při vyšetřování případů závažné a organizované trestné činnosti. Komise usiluje taktéž o zajištění „interoperability“ různých informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace, tj. schopnosti těchto systémů vzájemně komunikovat.

EU modernizovala a posílila své právní předpisy, harmonizovala definici teroristických trestných činů a kriminalizovala vycestování za účelem terorismu, výcvik a financování teroristů. S podporou **centra excellence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci** zintenzivňuje EU úsilí o předcházení radikalizaci a řešení problému, který představují vracející se terorističtí bojovníci. Prostřednictvím internetového fóra EU usnadňuje Komise spolupráci mezi hlavními internetovými společnostmi, donucovacími orgány a občanskou společností s cílem omezit přístup k nelegálnímu obsahu na internetu a poskytnout účinnou alternativní argumentaci v boji proti teroristické propagandě. Komise rovněž navrhla, aby internetové společnosti byly povinny odstranit teroristický obsah z internetu do hodiny od vydání příkazu vnitrostátních orgánů k jeho odstranění.

V prosinci 2018 se Evropský parlament, Rada a Komise dohodly na aktu o kybernetické bezpečnosti, který posiluje mandát **Agentury EU pro kybernetickou bezpečnost** (Agentury Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací) s cílem lépe podpořit členské státy při řešení kybernetických bezpečnostních hrozeb a útoků.

Díky **Schengenské dohodě** byly na mnoha vnitřních hranicích EU postupně zrušeny kontroly. Migrační krize a měnící se bezpečnostní situace v minulých letech ukázaly, že schengenský prostor potřebuje silné vnější hranice. V roce 2017 přijala EU nová pravidla týkající se vnějších schengenských hranic k posílení kontrol všech osob, včetně evropských občanů, na základě příslušných databází, aby bylo zajištěno, že tyto osoby nepředstavují hrozbu pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost. Kromě toho více než 1 600 úředníků z Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) nyní pomáhá příslušníkům pohraniční stráže v členských státech hlídkovat v zemích, jako jsou Řecko, Itálie, Bulharsko a Španělsko. Komise navrhla agenturu dále rozšířit zřízením stálého útvaru 10 000 operačních pracovníků.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/borders-and-security_cs

@EUHomeAffairs

Podnikání a průmysl

EU usiluje o to, aby byly její průmysl a podniky konkurenceschopnější, a prostřednictvím příznivého podnikatelského prostředí podporuje zaměstnanost a růst.

Obchodní a průmyslová politika EU má zlepšit podnikatelské prostředí, vytvářet podmínky příznivé pro podnikání a tvorbu pracovních míst a zajistit snazší přístup malých podniků k financování a na trhy. Malé a střední podniky představují 99 % všech podniků v EU a zajišťují dvě třetiny celkového počtu pracovních míst v soukromém sektoru. Politiky EU vybízejí k zakládání nových podniků a podporují inovativní podniky v jejich úsilí o rozšíření činnosti. Posílené obchodní dohody otevírají trhy pro podniky v EU a je možné přijímat opatření s cílem zabránit nekalé konkurenci ze zemí mimo EU. Cílem EU je:

- posílení její průmyslové základny a podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství,
- podpora inovací jako způsobu vytváření nových zdrojů růstu,
- podpora malých podniků a prosazování kultury podnikání,
- zaručení trhu se zbožím zahrnujícího celou EU a
- dosažení maximálních přínosů plynoucích z investic EU v oblasti vesmíru.

Co EU dělá

EU je odhodlána pomáhat podnikům a průmyslu stát se konkurenceschopnými a zajišťovat růst a nová pracovní místa. Cílem je pomoci evropským podnikům stát se inteligentnějšími, inovativnějšími a udržitelnějšími. Průmyslová politika přispívá ke konkurenceschopnosti tím, že zajišťuje vhodné rámcové podmínky (jako jsou „inteligentní“ právní předpisy a rozvoj dovedností). Evropská komise vypracovala odvětvové akční plány a právní předpisy na podporu více než desítky klíčových průmyslových odvětví, včetně **chemického, automobilového, potravinářského, zdravotnického, biotechnologického a leteckého** odvětví. Komise odpovídá rovněž za odvětví s geostrategickými důsledky a s vysokou mírou veřejných zásahů, jako je oblast **obran, bezpečnosti a vesmíru**.

Evropská komise spolu s **Evropskou investiční bankou** zahájila **investiční plán pro Evropu**. V rámci plánu byl vytvořen **Evropský fond pro strategické investice**, který má v celé Evropě mobilizovat investice. Do listopadu 2018 plán mobilizoval investice ve výši 360 miliard EUR. Fond poskytuje záruky na podporu projektů financovaných Evropskou investiční bankou, které se zaměřují na infrastrukturu, inovace a menší podniky. Zlepšení přístupu k financování má využít přibližně 850 000 malých a středních podniků. Komise řídí několik programů EU na podporu inovací a podnikání včetně:

- **COSME** – Programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků,
- **Horizontu 2020** – programu pro výzkum a inovace,
- programů **Galileo** pro družicovou navigaci a **Copernicus** pro pozorování Země, které poskytují služby prospěšné pro miliony lidí a podniků.

EU rovněž nabízí podnikům řadu podpůrných služeb, včetně sítě **Enterprise Europe Network** a programu **Erasmus pro mladé podnikatele**.

Další informace: https://europa.eu/european-union/topics/enterprise_cs

@EU_Growth/@EEN_EU

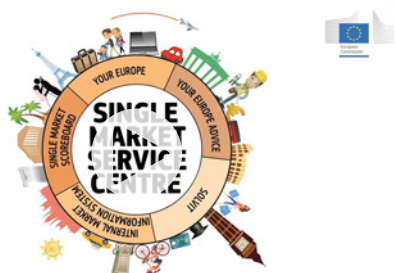
Jednotný trh

Jednotný trh představuje jeden z největších úspěchů EU. Podporuje růst a zaměstnanost a usnadňuje každodenní život občanů a podniků.

Díky **jednotnému trhu** (který se někdy nazývá také vnitřním trhem) se mohou osoby, zboží, služby a kapitál pohybovat v celé EU téměř stejně volně jako v rámci jedné země. Občané EU mohou studovat, žít, nakupovat, pracovat a trávit důchod v kterékoli zemi EU a používat produkty z celé Evropy.

Aby byl zajištěn snazší tok na jednotném trhu, byly odstraněny stovky technických, právních a byrokratických překážek volného obchodu a volného pohybu mezi členskými státy EU. V důsledku toho podniky rozšířily svou činnost a hospodářská soutěž snížila ceny a zajistila větší výběr pro spotřebitele. Například telefonické hovory v Evropě jsou mnohem levnější, významně klesly ceny letenek a byly otevřeny nové trasy. EU se současně snaží zajistit, aby tyto větší svobody nenarušovaly spravedlnost, ochranu spotřebitele nebo udržitelnost životního prostředí.

<http://bit.ly/2jIDcdD>

Co EU dělá

Evropská komise spolupracuje s orgány a zúčastněnými subjekty v členských státech při sledování a prosazování platných pravidel, aby mohli lidé a podniky využít příležitosti, které jednotný trh nabízí. Vytvoření plně fungujícího jednotného trhu však brání určité překážky. EU se snaží zejména:

- odstranit stávající regulační nebo administrativní překážky, které lidem znemožňují snadno nakupovat nebo prodávat zboží a služby v jiném členském státě,
- usnadnit velkým i malým podnikům získávání peněžních prostředků prostřednictvím **investičního plánu pro Evropu a unie kapitálových trhů**,
- podněcovat pracovníky k nástupu do zaměstnání v jiných zemích EU za účelem obsazení volných pracovních míst a uspokojení potřeby zvláštních dovedností, mimo jiné prostřednictvím **evropského profesního průkazu** a Evropského portálu pracovní mobility **EURES**,
- předcházet sociálnímu dumpingu, tj. praxi, kdy je využívána levnější pracovní síla a výroba se přesouvá do země nebo oblasti s nízkými platy,
- podporovat spolupráci mezi vnitrostátními daňovými orgány a
- zavést v EU společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob a daň z finančních transakcí.

Kromě toho, že pravidla jednotného trhu zaručují volný pohyb osob, nepotřebují občané EU cestovní doklad při cestách v schengenském prostoru, jenž v současnosti zahrnuje členské státy EU (kromě Bulharska, Irska, Chorvatska, Kypru a Rumunska) a Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko. K zajištění bezpečnosti v schengenském prostoru zintenzivnily tyto země kontroly na vnějších hranicích EU a posílily rovněž policejní spolupráci.

Portál **Vaše Evropa** poskytuje informace o životě, práci, cestování, studiu a podnikání v jiné zemi EU. Nabízí rovněž přístup ke službám, jako jsou **Vaše Evropa – Poradenství** (pro individuální právní poradenství) a **SOLVIT** (řešení problémů s veřejnými orgány v zahraničí).

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/single-market_cs

facebook.com/EU.Growth/

[@EU_Growth](https://twitter.com/EU_Growth)

Digitální ekonomika a společnost

Jednotný digitální trh EU má otevřít příležitosti pro občany a podniky a posílit vedoucí světové postavení Evropy v digitální ekonomice.

EU nadále odstraňuje překážky, které občanům, vládám a podnikům brání v tom, aby plně využívali výhod internetu. Řešení sahají od ukončení „zeměpisného blokování“, odstranění poplatků za roaming u mobilních telefonů a řešení nedostatečného přístupu k internetu nebo chybějících digitálních dovedností až po nová pravidla přenositelnosti tak, aby lidé mohli při cestách v rámci EU využívat přístup k on-line předplaceným televizním programům, hrám a hudbě stejně jako doma.

Co EU dělá

Jednotný digitální trh zlepší elektronický obchod a doručování zásilek, odstraní zeměpisné blokování a přezkoumá DPH. Zlepší podnikatelské prostředí reformou politiky v oblasti telekomunikací a médií, přezkoumá pravidla pro chování on-line platform a zajistí, aby byl internetový svět bezpečný a chráněný. Jednotný digitální trh rovněž pomůže stimulovat hospodářství tím, že zajistí volný pohyb neosobních údajů, investice do digitálních dovedností a lepší přístup k veřejným službám on-line. Lidé a podniky budou moci obchodovat on-line, inovovat a komunikovat legálně, bezpečně, spolehlivě a za dostupnou cenu, což jim usnadní život. Dosažení jednotného digitálního trhu by mohlo přinést hospodářství

EU **stovky miliard EUR** ročně a vytvořit stovky tisíc pracovních míst.

Evropská komise předložila většinu legislativních návrhů, které oznámila ve své **strategii pro jednotný digitální trh** z roku 2015. Nyní je pozornost věnována tomu, jak zajistit, aby se návrhy staly pro občany EU skutečností. Níže jsou uvedeny některé kroky, které již byly učiněny:

- V červnu 2017 **skončily poplatky za roaming**, takže lidé mohou používat svá mobilní zařízení při cestách v rámci EU a platit při tom stejné ceny jako doma.
- Od května 2018 mají občané a podniky prospěch z nových přísných **pravidel EU týkajících se ochrany osobních údajů**.
- Cílem Komise je poskytnout občanům **co nejlepší internetové připojení**, zatímco **iniciativa WiFi4EU** podporuje zřizování bezplatných veřejných Wi-Fi hotspotů v obcích v celé EU.
- Komise navrhla nové nástroje na pomoc při obraně občanů a podniků **před kybernetickými útoky**, přičemž posílila svou agenturu pro kybernetickou bezpečnost a v roce 2018 centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost.
- Nové iniciativy navržené v oblasti elektronického zdravotnictví, potírání dezinformací, transparentnosti on-line platform, umělé inteligence, superpočítačů, technologie 5G a blockchain, jakož i digitální strategie pro západní Balkán.
- S cílem zajistit, aby EU zůstala v čele digitální transformace, navrhuje Komise investovat 9,2 miliardy EUR do programů Digitální Evropa a Kreativní Evropa.

Další informace: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en>

facebook.com/DigitalSingleMarket

@DSMeu

Zaměstnanost a sociální věci

EU přispívá k vytváření vyššího počtu kvalitnějších pracovních míst v celé Evropě a usiluje o důstojné sociální standardy pro všechny své občany, a to i prostřednictvím Evropského sociálního fondu s částkou ve výši 86,4 miliardy EUR.

Odpovědnost za politiky zaměstnanosti a sociální věci nesou společně EU a její členské státy. Evropská komise stanovila **zaměstnanost, růst a investice** jako svou prvořadou prioritu, která je podpořena **investičním plánem pro Evropu**.

Co EU dělá

Politiky EU v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí mají:

- vytvářet v celé EU kvalitní pracovní místa,
- pomáhat pracovníkům při hledání zaměstnání v jejich vlastní zemi či v jiné zemi EU,
- prosazovat dovednosti a podnikání,
- koordinovat a modernizovat systémy sociálního zabezpečení,
- vytvářet lepší pracovní podmínky prostřednictvím společných minimálních norem,
- podporovat sociální začleňování a bojovat proti chudobě a
- chránit práva osob se zdravotním postižením.

Tyto politiky přispívají k dosažení cílů strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a vzdělávání.

EU poskytuje a koordinuje financování s cílem pomoci členským státům investovat do lidí (v oblastech, jako jsou péče o děti, zdravotní péče, odborná příprava, přístupná infrastruktura a pomoc při hledání zaměstnání) a reformovat jejich systémy sociálního zabezpečení. **Evropský sociální fond** investuje 86,4 miliardy EUR, aby milionům Evropanů pomohl získat nové dovednosti a nalézt lepší zaměstnání. **Záruka pro mladé lidi** (8,8 miliardy EUR) podporuje zaměstnávání mladých lidí tím, že zajišťuje, aby všichni mladí lidé mladší 25 let obdrželi do čtyř měsíců od okamžiku, kdy ukončili formální vzdělání nebo se stali nezaměstnanými, kvalitní konkrétní nabídku zaměstnání, učňovské přípravy, stáže nebo dalšího vzdělávání. Iniciativa týkající se **cest prohlubování dovedností** pomáhá dospělým zvládnout základní dovednosti, jako jsou čtení, psaní nebo používání počítače. Prostřednictvím této iniciativy pomáhá EU členským státům dát lidem druhou šanci k rozvoji dovedností.

Ačkoliv za sociální zabezpečení odpovídají i nadále jednotlivé členské státy, EU propojuje vnitrostátní systémy pro občany, kteří se přesouvají přes hranice. **Pravidla EU v oblasti koordinace sociálního zabezpečení** nenahrazují vnitrostátní systémy, nýbrž chrání práva na sociální zabezpečení osob, které se přemísťují v rámci EU (a Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska). EU chrání občany rovněž prostřednictvím právních předpisů, které omezují pracovní dobu, zabývají se diskriminací na pracovišti, zajišťují bezpečnější pracovní podmínky a zaručují, že v případě pracovního úrazu obdrží odškodnění. K zajištění nových, účinnějších práv občanů zakotvuje **evropský pilíř sociálních práv** zásady a práva v oblasti rovných příležitostí na trhu práce, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany. **EURES**, Evropský portál pracovní mobility, také usnadňuje navazování kontaktů mezi uchazeči o zaměstnání a podniky nabízejícími volná pracovní místa.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/employment-and-social-affairs_cs
Diskusní dokument Evropské komise o sociálním rozměru Evropy

facebook.com/socialeurope

[@EU_Social](https://twitter.com/EU_Social)

Vzdělávání a odborná příprava

EU pomáhá zvýšit kvalitu vzdělávání tím, že podporuje spolupráci mezi členskými státy a doplňuje vnitrostátní opatření. Program Erasmus+ nabízí příležitosti lidem každého věku, a zejména mladým lidem umožňuje studovat, zúčastnit se odborné přípravy, získat pracovní zkušenosti nebo vykonávat dobrovolnickou činnost v zahraničí.

Investice do vzdělávání a odborné přípravy mají klíčový význam pro budoucnost každého člověka, zejména je-li mladý. Podle [zprávy pro rok 2015](#) je v EU dosud více než 4,4 milionu případů předčasného ukončení školní docházky a každý čtvrtý dospělý má nízkou úroveň dovedností, což těmto osobám ztěžuje přístup na trh práce a plné zapojení do společnosti.

Co EU dělá

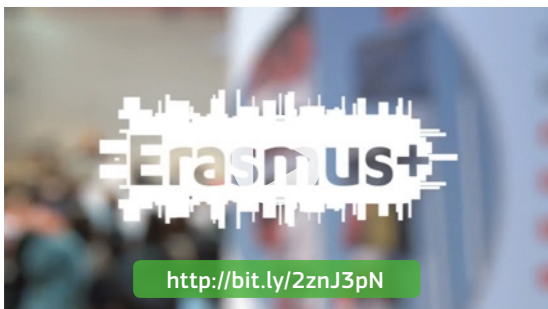
Země EU odpovídají za své systémy vzdělávání a odborné přípravy, EU jim však pomáhá dosáhnout kvalitního vzdělání prostřednictvím výměny osvědčených postupů, stanovování cílů a referenčních úrovní a poskytováním finančních prostředků a odborných znalostí. Cílem strategie EU pro vzdělávání a odbornou přípravu je splnit tyto cíle:

- uvést do praxe celoživotní učení a mobilitu,
- zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy,
- podporovat spravedlnost, sociální soudržnost a aktivní občanství a
- zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy.

Program EU pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport [Erasmus+](#) pomáhá řešit nezaměstnanost mladých lidí tím, že podporuje jejich osobní rozvoj, dovednosti a zaměstnatelnost. Jeho celkový rozpočet ve výši 14,7 miliardy EUR pomůže více než 4 milionům (většinou mladých) lidí studovat, zúčastnit se odborné přípravy, získat pracovní zkušenosti nebo vykonávat [dobrovolnickou činnost](#) v jiné zemi. Erasmus+ zvyšuje vyhlídky na zaměstnání a podporuje osobní rozvoj mladých lidí tím, že jim poskytuje dovednosti, které potřebují na trhu práce a ve společnosti, a to nyní i v budoucnu. Evropská komise navrhla zdvojnásobit financování programu Erasmus na 30 miliard EUR v příštím dlouhodobém rozpočtu EU (2021 až 2027).

EU přijala řadu dalších iniciativ, které mají lidem usnadnit studium, odbornou přípravu nebo práci v zahraničí. Evropské země, odborové svazy a zaměstnavatelé spolupracují na zlepšování odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím [kodaňského procesu](#). Jedním z výsledků je [evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu](#) a síť pro zajišťování kvality, jež lidem pomáhají pracovat a studovat v zahraničí. [Boloňský proces](#) a [Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání](#) usnadňují lidem přechod mezi systémy vzdělávání v rámci Evropy tím, že prosazují vzájemné uznávání doby studia, srovnatelných kvalifikací a jednotných standardů kvality.

Soubor dokladů [Europass](#) pomáhá pracovníkům ucházet se o pracovní místa v zahraničí a doložit své dovednosti a kvalifikace ve standardním evropském formátu, který je pro zaměstnavatele srozumitelnější.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/education-and-training_cs

facebook.com/EUErasmusPlusProgramme

@EUErasmusPlus

Výzkum a inovace

Program pro výzkum a inovace Horizont 2020 s částkou ve výši 77 miliard EUR pomáhá EU podporovat růst a zaměstnanost a řešit některé největší výzvy.

Výzkum a inovace jsou pro naše hospodářství a společnost nezbytné. Jsou ústředním bodem evropského úsilí o vytváření kvalitních pracovních míst a podporu růstu a investic. Poskytují nám rovněž znalosti a řešení, jež jsou zapotřebí k řešení naléhavých problémů, jako bylo vypuknutí epidemie viru Ebola v roce 2014, i dlouhodobých společenských výzev, jako je změna klimatu.

Výzkum a inovace současně pomáhají zkvalitnit život lidí zlepšeními v oblastech, jako jsou zdravotní péče, doprava a energetika, a představují odrazový můstek pro nesčetné nové výrobky a služby, které mohou zvýšit kvalitu života a posílit naši hospodářskou výkonnost.

Co EU dělá

EU je největší továrna na znalosti ve světě, připadá na ni téměř třetina celosvětové vědecké a technologické produkce. Vzhledem k rostoucí konkurenci si však EU musí vést lépe při přeměně vynikajícího výzkumu a inovativních nápadů na úspěšné výrobky a technologie. Všechny členské státy EU mají své vlastní politiky a programy financování v oblasti výzkumu, mnoho důležitých otázek však lze vyřešit nejlépe tím, že je podporována spolupráce výzkumných pracovníků a inovátorů z různých zemí. Z tohoto důvodu jsou výzkum a inovace podporovány na úrovni EU, zejména prostřednictvím programu **Horizont 2020**.

Horizont 2020 je dosud nejrozsáhlejší program EU pro výzkum a inovace, který v sedmiletém období (2014–2020) investuje 77 miliard EUR, a to navíc k jiným veřejným a soukromým investicím, jež tyto finanční prostředky přilákají. Dosahuje průlomových řešení, objevů a světových prvenství v laboratoři i přenesením skvělých myšlenek z laboratoře na trh.

Program Horizont 2020 má tři hlavní cíle, a to:

- podporovat vynikající vědu, mimo jiné prostřednictvím **Evropské rady pro výzkum**, a odbornou přípravu a profesní rozvoj výzkumných pracovníků v rámci **akcí „Marie Curie-Skłodowska“**,
- prosazovat vedoucí postavení v průmyslu v oblastech, jako jsou nanotechnologie, biotechnologie a informační a komunikační technologie, a podporou podniků a podnikatelů a
- řešit naše největší společenské výzvy v oblastech, jako jsou zdravotnictví, doprava, energetika, klima a ochrana svobody a bezpečnosti.

Evropská komise rovněž usiluje o vypracování politik, které podněcují k vynikajícímu výzkumu a podporují inovace. Nové politiky a opatření lze seskupit do tří hlavních témat: **otevřené inovace**, **otevřená věda** a **otevřenost světu**.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/research-and-innovation_cs

facebook.com/EUScienceInnov

@EUScienceInnov

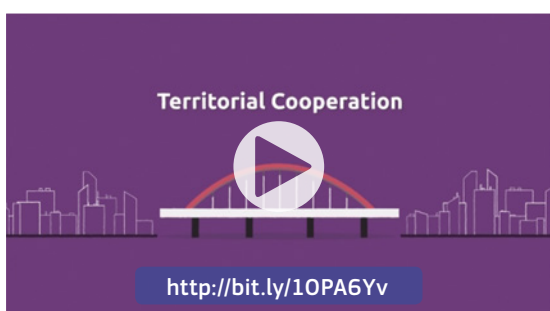
Regionální politika

Regionální politika se zaměřuje na všechny regiony a města v Evropské unii s cílem podpořit vytváření pracovních míst, konkurenceschopnost podniků, hospodářský růst a udržitelný rozvoj a zlepšit kvalitu života občanů.

Investice do výzkumných a inovačních center v San Gwannu, Galwayi a Cottbusu, modernizace letišť v Rize a ve Vratislavi, zlepšení městské mobility v Aténách, Sofii a Kluži, zachování ostrova Mont-Saint-Michel a zabezpečení Pompejí, rozvoj širokopásmové infrastruktury v Litvě, podpora malých a středních podniků v Utrechtu a Paredesu, renovace městských center v Santa Coloma de Gramenet a v Lutychu, rekonstrukce čistírny odpadních vod ve městech Trenčín a Slavonski Brod a podpora používání informačních technologií na univerzitách v Nikósii a Lublani – to je jen několik příkladů z tisíců **projektů** spolufinancovaných v rámci **regionální politiky EU** v regionech celé Evropy.

Co EU dělá

Regionální politika je základem evropské solidarity, podporuje hospodářský růst a zlepšuje kvalitu života prostřednictvím strategických investic. Značnou část svých finančních prostředků vyčleňuje na pomoc méně rozvinutým zemím a regionům v EU k vyrovnání a snížení hospodářských, sociálních a územních rozdílů, které v EU dosud existují.

Regionální politiku řídí společně Evropská komise a **členské státy a jejich regiony**, které vybírají projekty, jež bude EU spolufinancovat, a to v rámci programů, které jsou předem schváleny Evropskou komisí. Financování z EU je vždy navýšeno o vnitrostátní (soukromé a/nebo veřejné) finanční prostředky.

Každý program je vypracován v rámci společného postupu se zapojením zúčastněných subjektů na evropské, vnitrostátní,

regionální a místní úrovni, sociálních partnerů a občanské společnosti. Toto partnerství trvá během všech fází programování – od návrhu přes řízení a provádění po monitorování a hodnocení.

Prostřednictvím programů **Interreg** věnuje regionální politika zvláštní pozornost potřebám a potenciálu příhraničních regionů.

K dosažení těchto cílů a k uspokojení různých rozvojových potřeb ve všech regionech EU je v rámci regionální politiky na období 2014–2020 vyčleněno 259,7 miliardy EUR, tj. čtvrtina celkového rozpočtu EU. Tyto prostředky jsou použity na financování strategické dopravní a komunikační infrastruktury, podporu přechodu na ekologičtější hospodářství, pomoc malým a středním podnikům stát se inovativnějšími a konkurenceschopnějšími, vytváření nových, stálých pracovních příležitostí, posílení a modernizaci systémů vzdělávání a budování společnosti více podporující začleňování. Více informací o evropských strukturálních a investičních fondech je k dispozici na adrese cohesiondata.ec.europa.eu/overview#.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/regional-policy_cs

facebook.com/EUinmyregion

[@EU_Regional](https://twitter.com/EU_Regional)

Doprava

Dopravní politika EU pomáhá oživení evropského hospodářství rozvojem moderní infrastrukturní sítě, která zajišťuje rychlejší a bezpečnější cestování, přičemž současně podporuje udržitelná a digitální řešení.

Na podporu obchodu, růstu a zaměstnanosti potřebuje Evropa efektivní dopravní spojení. Doprava významně přispívá k hospodářství: na samotné dopravní služby připadala v roce 2016 hrubá přidaná hodnota ve výši přibližně 664 miliard EUR (příspěvek pro hospodářství) a bylo v nich zaměstnáno kolem 11 milionů osob.

Dopravní politika EU se zaměřuje na vytvoření jednotného evropského dopravního prostoru se spravedlivými podmínkami hospodářské soutěže pro různé druhy dopravy a mezi nimi.

Co EU dělá

Díky EU byl v posledních dvaceti letech v evropském odvětví dopravy zaznamenán značný pokrok vedoucí ke zvýšení bezpečnosti v letecké, námořní i silniční dopravě, k důstojným pracovním podmínkám pro pracovníky v dopravě, k většímu počtu levnějších možností mobility pro cestující a podniky a k rychlému pokroku při přechodu na čistší dopravu a řešení v oblasti digitální mobility.

Politika EU v oblasti dopravní infrastruktury, která je financována prostřednictvím **Nástroje pro propojení Evropy** s rozpočtem více než 24 miliardy EUR, usiluje o propojení kontinentu z východu na západ a ze severu na jih, a to zaplněním mezer mezi vnitrostátními dopravními sítěmi, odstraněním překážek hladkého fungování jednotného trhu a zrušením technických překážek, jako jsou neslučitelné normy pro železniční dopravu. EU podporuje výzkum a inovace a účinné zavádění nových ekologických dopravních technologií, například prostřednictvím nových pravidel, která podporují ekologicky čisté technologie pro vozidla. EU řídí rovněž přechod k propojenému a automatizovanému řízení vozidel.

Jednotný dopravní trh má zásadní význam pro hospodářství celé EU. Tím, že bude vytvořen jednotný trh pro leteckou dopravu a bude pokračovat iniciativa jednotné evropské nebe, bude létání stále snazší a levnější. Železniční společnosti, které získaly licenci, mohou nyní nabízet své služby kdekoli v EU, což podporuje hospodářskou soutěž a konektivitu. Obdobně otevření trhu námořní dopravy umožnilo rejdářským společnostem působit ve více zemích. V rámci jednotného trhu mohou nákladní vozidla poskytovat služby i v jiných zemích, než je země jejich registrace, což snižuje počet prázdných zpátečních jízd.

Bezpečnost a zabezpečení mají prvořadý význam. V letech 1992 až 2010 se počet úmrtí na evropských silničních snížil na polovinu. Navzdory dosaženému pokroku přišlo v roce 2017 při dopravních nehodách o život 25 300 lidí. Proto EU aktivně pracuje na zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Letecké společnosti, které nejsou bezpečné, nesmějí v Evropě létat a EU zavedla přísnější pravidla týkající se námořní bezpečnosti. Dopravní politika EU lidem pomáhá a chrání je při cestování i jinak. **Cestující v EU**, kteří využívají leteckou, železniční, lodní nebo autobusovou dopravu, mají v případě zpoždění či zrušení spojů určitá práva.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/transport_cs

@Transport_EU

Zemědělství a rozvoj venkova

Společná zemědělská politika zajišťuje stabilní dodávky potravin produkovaných udržitelným způsobem za přijatelné ceny pro 446 milionů spotřebitelů v EU. Podporuje rovněž zaměstnanost a růst ve venkovských oblastech.

Společná zemědělská politika se uplatňuje ve všech členských státech EU a je financována z rozpočtu EU. Podporuje potravinářský průmysl a zemědělství v EU, což jsou důležitá hospodářská odvětví zajišťující přibližně 44 milionů pracovních míst. V roce 2016 bylo investováno přibližně 61 miliard EUR (zhruba 38 % rozpočtu EU) s cílem pomoci zemědělcům při udržitelné výrobě potravin a současně podporovat růst ve venkovském hospodářství a život na venkově. Společná zemědělská politika podporuje v celé EU rovněž způsoby zemědělského hospodaření, které jsou šetrné k životnímu prostředí a klimatu, a propaguje zdravý životní styl.

Co EU dělá

Společná zemědělská politika poskytuje podporu níže uvedenými způsoby.

- **Přímé platby, které podporují příjmy zemědělců.** Zemědělské hospodaření může být riziková a nákladná činnost. Povětrnostní podmínky a podmínky na zemědělském trhu jsou často nepředvídatelné a mohou nepříznivě ovlivnit produkci a příjmy zemědělců. To je špatné jak pro zemědělce, tak i pro spotřebitele, jelikož se to může nepříznivě dotknout potravinového řetězce. Na přímé platby zemědělcům je proto vyčleněna největší část rozpočtu EU na zemědělství (72 %) pod podmínkou, že zemědělci dodržují přísná pravidla bezpečnosti potravin, ochrany životního prostředí a zdraví a dobrých životních podmínek zvířat. K přínosům pro životní prostředí a klima patří ochrana půdy a biologické rozmanitosti a zachování stálých pastvin, což je velmi účinný způsob zachycování uhlíku, který pomáhá snížit globální oteplování. Přímé platby pomáhají platit zemědělcům za poskytování veřejných statků, které přinášejí prospěch celé společnosti, ale nejsou hrazeny trhem.
- **Tržní opatření** pro řešení obtížných situací, jako jsou náhlý pokles poptávky kvůli obavám o zdraví, pokles cen kvůli dočasné nadměrné nabídce nebo dopad nepředvídaného geopolitického vývoje, a programy **rozvoje venkova** (spolufinancované členskými státy), které podporují inovace a konkurenceschopnost s cílem učinit z venkovských oblastí přitažlivá místa pro život a práci. To zahrnuje modernizaci zemědělských podniků a podporu mladých zemědělců a rovněž tradiční a ekologické produkce potravin.
- Důležitými prioritami, na něž připadá 51,7 % (přibližně 51 miliard EUR) celkového rozpočtu na rozvoj venkova na období 2014–2020, jsou také obnova ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví a podpora účinného využívání zdrojů a přechodu na nízkouhlíkové hospodářství, které je odolné vůči změně klimatu.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/agriculture_cs

facebook.com/EUAgri

@EUAgri

Námořní záležitosti a rybolov

EU chrání naše moře a oceány a současně zajišťuje, aby byly udržitelné z ekonomického hlediska a z hlediska životního prostředí jako hnací síla zaměstnanosti, růstu a inovací.

Moře a oceány představují pro evropské hospodářství hnací síly. „Modrá“ ekonomika každoročně vytváří hrubou přidanou hodnotu (přínos pro hospodářství) v miliardách EUR. **Modrý růst** je strategie k využití potenciálu udržitelného růstu v námořním odvětví jako celku.

Společná rybářská politika EU má zajistit udržitelnost rybolovu a akvakultury (chov ryb v řízených podmínkách) z hlediska životního prostředí a z ekonomického a sociálního hlediska, aby mohly poskytovat zdroj zdravých potravin pro současné i budoucí generace občanů EU. Jejím cílem je podpora dynamického, avšak udržitelného odvětví rybolovu, včetně zachování zdrojů a ochrany mořského prostředí při současném zajištění přiměřené životní úrovně rybářských komunit.

Co EU dělá

<http://bit.ly/2BmceKw>

Moře a oceány nám poskytují nejen potraviny, pracovní místa, dopravu a rekreaci, nýbrž také (díky výzkumu a technologickému pokroku) léčivé přípravky, nerostné suroviny a zdroje obnovitelné energie. EU tyto nové příležitosti podporuje a současně hraje důležitou úlohu při prosazování odpovědného a udržitelného využívání moří, a to v Evropě i po celém světě.

EU zavedla **chráněné mořské oblasti** k zachování mořských ekosystémů a biologické rozmanitosti společně se službami, které tyto ekosystémy poskytují. V těchto oblastech je lidská činnost omezena pro účely ochrany přírody.

Společná rybářská politika a integrovaná námořní politika jsou financovány z **Evropského námořního a rybářského fondu**, který v období 2014–2020 podpoří adaptaci rybářů na udržitelný rybolov, vytváření pracovních míst v tomto

odvětví a diverzifikaci hospodářství pobřežních komunit částkou přesahující 6,4 miliardy EUR. Fond poskytuje spolufinancování, které členskými státy pomáhá při provádění operačních programů a projektů k dosažení cílů společné rybářské politiky a integrované námořní politiky.

Společná rybářská politika mimoto obsahuje soubor pravidel pro řízení evropského rybářského loďstva a ochranu rybích populací. Rybí populace mohou být obnovitelné, jsou však omezené. Aby se zabránilo nadměrnému rybolovu, ukládají kvóty členským státům limity pro úlovky jednotlivých druhů. S cílem zabránit rybářskému loďstvu v neekonomických výmětech nežádoucích úlovků se postupně zavádí povinnost vykládky.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/maritime-affairs-and-fisheries_cs

facebook.com/EUmaritimefish

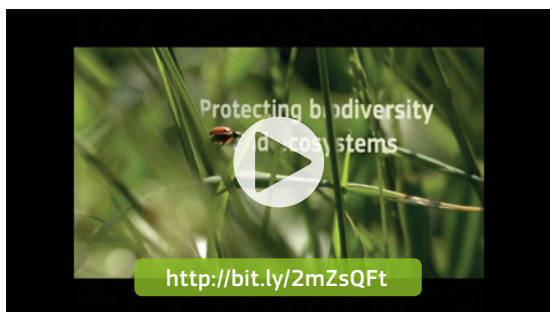

@EU_MARE

Životní prostředí

EU má jedny z nejpřísnějších environmentálních norem na světě, které chrání přírodu a kvalitu života lidí, zvyšují ekologičnost ekonomiky a zajišťují šetrné a racionální využívání přírodních zdrojů.

Environmentální problémy neznají hranice. Z tohoto důvodu je třeba se jimi zabývat prostřednictvím spolupráce v rámci EU i s ostatními částmi světa.

Ochrana životního prostředí a podpora udržitelného růstu spolu úzce souvisejí. Politika ochrany životního prostředí může hrát klíčovou úlohu při vytváření pracovních míst a podněcování investic. Ekologické inovace lze zavádět a vyvážet, čímž je možné zajistit větší konkurenceschopnost Evropy a zlepšit zdraví a životní podmínky jejích obyvatel.

Co EU dělá

Sedmý **akční program EU pro životní prostředí** řídí politiku EU v oblasti ochrany životního prostředí do roku 2020 a stanoví vizi toho, kde by se měla EU nacházet v roce 2050. To znamená mimo jiné život v prostředí, kde nedochází k žádnému plýtvání, kde je zajištěno udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a kde je chráněna, oceňována a obnovována biologická rozmanitost.

Program se soustředí na opatření ve třech klíkových oblastech:

- chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní bohatství EU,
- změnit EU v ekologické a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje a
- chránit občany EU před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky.

EU usiluje o ochranu přírodních zdrojů a o zastavení úbytku ohrožených druhů a přírodních stanovišť. **Natura 2000** je síť chráněných přírodních oblastí po celé EU, ve kterých mohou udržitelné lidské činnosti existovat společně se vzácnými a zranitelnými druhy a přírodními stanovišti. K největším obavám lidí v souvislosti s životním prostředím patří znečištění vody a ovzduší a chemické látky. K ochraně lidí před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky usiluje politika EU o zajištění **bezpečné pitné vody** a **vody ke koupání**, zlepšení **kvality ovzduší**, snížení **hluku** a snížení nebo odstranění dopadů **škodlivých chemických látek**.

K cílům akčního plánu EU pro **oběhové hospodářství** patří co nejdelší používání materiálů a zdrojů a navrhování výrobků tak, aby se prodloužila jejich trvanlivost a usnadnilo opětovné použití a recyklace. Jedním z pilířů akčního plánu je **strategie pro plasty**, jejímž cílem je zajistit, aby do roku 2030 byly veškeré plastové obaly v EU opětovně použitelné nebo recyklovatelné, a která přijímá opatření na snížení plastů na jedno použití. Přehodnocení životního cyklu výrobků pomůže při udržitelném nakládání se vzácnými materiály, omezení odpadů na minimum a při zajištění toho, aby byla Evropa odolnější, pokud jde o dodávky surovin.

Environmentální problémy se nezastaví na hranicích EU. Vzhledem k tomu, jak se počet obyvatel ve světě neustále zvyšuje, hraje EU přední úlohu v mezinárodním úsilí o podporu udržitelného rozvoje. K zajištění čistoty ovzduší, oceánů a jiných vodních zdrojů, udržitelného využívání půdy a ekosystémů a udržení změny klimatu na zvládnutelné úrovni je zapotřebí více opatření.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/environment_cs

facebook.com/EUEnvironment

@EU_ENV

Energetika

Energetické politiky EU mají zajistit bezpečné, konkurenceschopné a cenově dostupné dodávky energie a současně plnit evropské cíle v oblasti klimatu.

Evropa se potýká s řadou významných energetických problémů. Kromě základních cílů zajištění bezpečných dodávek energie v celé EU za přiměřené ceny pro všechny existuje rostoucí potřeba usnadnit přechod od hospodářství založeného na fosilních palivech k uhlíkově neutrálnímu systému, tzv. přechod na čistou energii. Musí se rovněž stát energeticky účinnější, přijmout inovace a nové technologie, zlepšit přeshraniční propojení energetických sítí a snížit závislost na dovozu energie.

Co EU dělá

Každý členský stát je nadále odpovědný za stanovení vlastní skladby zdrojů energie, ale koordinace pravidel na úrovni EU je společným přístupem, který posiluje celkový dopad opatření a umožňuje EU ukázat celosvětově vedoucí postavení v boji proti změně klimatu. Prostřednictvím iniciativy „Čistá energie pro všechny Evropany“ EU v současné době aktualizuje naše společná pravidla tak, aby usnadnila a podpořila budoucí investice a tím urychlila přechod na čistou energii a pomohla splnit závazky EU přijaté v rámci **Pařížské dohody**.

Pro dosažení našich cílů v oblasti klimatu stanovených v **Zelené dohodě pro Evropu**, oznámené v prosinci 2019, je zásadní dekarbonizace energetického systému EU. Výroba a využívání energie způsobuje více než 75 % emisí skleníkových plynů v EU.

Další iniciativou EU je vytvoření **evropské energetické unie**, která zlepší součinnost s dalšími oblastmi politiky, jako jsou doprava, výzkum a inovace, digitalizace, oběhové hospodářství a udržitelné financování.

Řešení těchto problémů na úrovni EU rovněž přinese nové příležitosti, pokud jde o růst a zaměstnanost, výzkum a konkurenceschopnější a udržitelnější trh s energií. Také výhody pro spotřebitele, pokud jde o jejich práva měnit dodavatele energie, snížit náklady domácností a otázky týkající se kvality života, jako je například menší znečištění ovzduší, by měly být významné.

Mezi další politiky a opatření, jež pomáhají zajistit, aby EU dosáhla svých cílů, patří:

- nové přeshraniční sítě pro plyn a elektřinu (**projekty společného zájmu**), včetně projektů na lepší začlenění obnovitelných zdrojů energie do sítě,
- **ekodesign a energetické štítky** zaměřené na zvyšování energetické účinnosti výrobků v domácnostech,
- podpora celounijních výzkumných a inovačních projektů zaměřených na urychlení všech aspektů přechodu na čistou energii prostřednictvím rámcového programu **Horizont 2020** a
- příspěvek k **mezinárodnímu projektu ITER v oblasti jaderné syntézy**, který je jedním z nejambicióznějších energetických projektů na světě.

Další informace: <https://ec.europa.eu/energy/en>

@Energy4Europe

Zahraniční věci a bezpečnostní politika

Zahraniční a bezpečnostní politika EU umožňuje Unii vystupovat a jednat jednotně v celosvětových záležitostech, což dává členským státům možnost zabývat se problémy, jež nemohou vyřešit samy, a současně pomáhá zajistit bezpečnost a prosperitu občanů EU.

Politiku provádí čelný představitel EU v oblasti zahraničních věcí, tj. vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (který je rovněž místopředsedou Komise), a podporuje ji **Evropská služba pro vnější činnost**, diplomatická služba EU. Vnější opatření EU se řídí zásadami, které inspirovaly její založení a rozvoj a které se EU snaží prosazovat i v širším světě, včetně míru, demokracie, právního státu, lidských práv a základních svobod.

30

Co EU dělá

V roce 2016 zahájila vysoká představitelka / místopředsedkyně Komise **globální strategii** zahraniční a bezpečnostní politiky EU s cílem posílit stabilitu v evropském sousedství i mimo něj, podpořit bezpečnost a obranu a zabývat se problémy, jako jsou energetická bezpečnost, nelegální migrace, změna klimatu a terorismus. Následné jednání v oblasti bezpečnosti a obrany bylo obzvláště rychlé: v roce 2016 byl schválen balíček dalekosáhlých opatření EU v oblasti bezpečnosti a obrany, který zajistí, aby Evropa nesla za tyto oblasti větší odpovědnost. Globální strategie stanovila těchto pět priorit opatření EU:

- bezpečnost EU,
- odolnost států a společností,
- integrovaný přístup k řešení konfliktů a krizí,
- kooperativní regionální uspořádání,
- globální správa pro 21. století.

EU podporuje země, které čelí konfliktům a krizím. Je předním dárce v mezinárodní reakci na syřskou krizi, kdy na podporu **Syřanů** byla poskytnuta částka přesahující 11 miliard EUR, a i nadále podporuje mezinárodní úsilí o dosažení míru na **Blízkém východě**, a to podporou řešení založeného na dvou státech, kdy vedle Izraele existuje i palestinský stát. Dohoda, již bylo v roce 2015 dosaženo s ohledem na **iránský jaderný program**, prokázala úlohu EU při vedení mírových rozhovorů jménem mezinárodního společenství. V roce 2018 probíhalo **šestnáct civilních misí a vojenských operací** na třech kontinentech. Rozhodnutí o nasazení přijímají společně ministři jednotlivých členských států EU. K úspěchům patří mírové mise EU na řadě problematických míst ve světě, výcvik policistů, vojáků a příslušníků pobřežní stráže, podpora budování států po skončení konfliktu a boj proti pirátství v oblasti Afrického rohu. EU nemá stálou armádu, pod vlajkou EU však spojuje síly, které poskytují její členské státy.

Evropský obranný fond, který vznikl v roce 2017, koordinuje, doplňuje a zvyšuje vnitrostátní investice do obrany s cílem zvýšit kapacity a vyvíjet obranné technologie a zařízení k uspokojení stávajících i budoucích potřeb v oblasti bezpečnosti.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/foreign-affairs-and-security-policy_cs
Diskusní dokument Evropské komise o budoucnosti evropské obrany

facebook.com/EuropeanExternalActionService

@eu_eeas

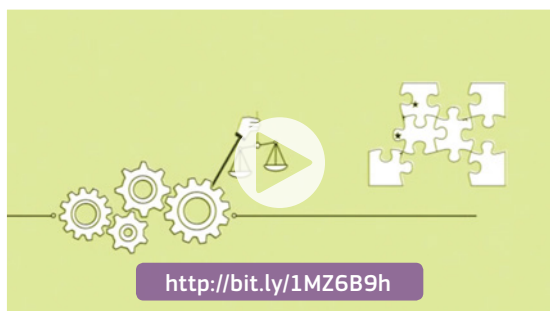
Rozšíření EU

Vyhlídka na členství představuje silný impuls k demokratickým a hospodářským reformám v zemích, které se chtějí stát členy EU.

EU byla založena na podporu míru, prosperity a evropských hodnot na celém kontinentu. **Rozšíření** je proces vstupu dalších evropských zemí do EU. Od svého založení v roce 1957 **se EU rozrostla** ze šesti zemí na 27. Při vstupu dalších zemí do EU je jedním z cílů prohloubení solidarity mezi Evropany a zvýšení jejich prosperity a příležitostí při současném respektování a zachování rozmanitosti.

Co EU dělá

O členství může požádat kterákoli evropská země, pokud respektuje demokratické hodnoty EU a je ochotná je prosazovat. Země se mohou stát členy EU až poté, co splní podmínky přistoupení. Politika rozšíření proto představuje nástroj, který země podporuje a pomáhá jim splnit tři hlavní kritéria:

- politická stabilita, kdy politické instituce dané země zaručují demokracii, právní stát, lidská práva a respektování a ochranu menšin,
- fungující tržní hospodářství a schopnost vypořádat se s hospodářskou soutěží a tržními silami v EU a
- schopnost přijmout závazky spojené s členstvím, včetně dodržování cílů politické, hospodářské a měnové unie.

Během procesu rozšíření pomáhá Komise zemím, které chtějí vstoupit do EU, splnit potřebná kritéria členství a podporuje je při provádění souvisejících hospodářských a demokratických reforem. Jakmile jsou jednání a související reformy dokončeny ke spokojenosti obou stran, může země vstoupit do EU, pokud s tím souhlasí všechny stávající členské státy. **Současnými kandidátskými zeměmi** jsou: Albánie, Černá Hora, Severní Makedonie, Srbsko a Turecko. Bosna a Hercegovina a Kosovo* jsou potenciálními kandidátskými zeměmi.

Vyhlídka na členství je klíčovou hnací silou transformace na západním Balkáně a pomáhá podporovat usmíření a stabilitu. Počátkem roku 2018 byla zahájena nová strategie, která znovu potvrdila věrohodnou vyhlídku západního Balkánu na rozšíření a oznámila posílení spolupráce EU s tímto regionem. Ačkoliv je zřejmé, že žádná z kandidátských zemí není dosud připravena, v budoucnu se počet členských států zvýší. Kandidátské země musí za prvořadé priority považovat právní stát, spravedlnost a základní práva.

Turecko je klíčovým partnerem EU v zásadních oblastech, jako jsou migrace, boj proti terorismu, energetika, doprava, hospodářství a obchod. Tato země se však vzdaluje od základních hodnot a zásad EU, a proto se jednání o přistoupení v podstatě zastavila.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1244 (1999) a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

Další informace: <https://ec.europa.eu/info/node/1705>

facebook.com/EUnear

@eu_near

Evropská politika sousedství

Evropská politika sousedství se jako hlavní prvek zahraniční politiky EU zaměřuje na stabilizaci regionu z politického, hospodářského a bezpečnostního hlediska.

Evropská politika sousedství upravuje vztahy EU se šestnácti nejbližšími **východními a jižními partnery**. Je projevem přání EU stavět na společných zájmech s partnerskými zeměmi a odhodlání spolupracovat v prioritních oblastech. Patří mezi ně prosazování demokracie, právního státu a dodržování lidských práv, jakož i zlepšení hospodářského rozvoje, investičního klimatu a sociální soudržnosti. Posílení odolnosti států a společnosti u partnerů EU představuje prioritu vzhledem k hrozbám a tlakům, kterým čelí, včetně problémů souvisejících s migrací a mobilitou.

Co EU dělá

Evropská politika sousedství stanoví rámec pro účinnější a silnější partnerství založená na společných zájmech a opatřeních na obou stranách. K hlavním cílům této politiky patří:

- stabilizace sousedních zemí tím, že pozornost je věnována hospodářskému rozvoji, zaměstnatelnosti a mladým lidem, propojení dopravních a energetických sítí, migraci, mobilitě a bezpečnosti,
- prosazování klíčových zájmů EU týkajících se řádné správy, demokracie, právního státu a lidských práv a
- usnadnění spolupráce na regionální úrovni, například prostřednictvím Východního partnerství a Unie pro Středomoří.

Mezi hlavní iniciativy při provádění této politiky v praxi patří:

- **Východní partnerství:** společná iniciativa k prohloubení a posílení vztahů mezi EU a šesti **východními sousedy**: Arménií, Ázerbájdžánem, Běloruskem, Gruzíí, Moldavskem a Ukrajinou a
- **jižní sousedství:** rámec spolupráce mezi EU a deseti partnerskými zeměmi: Alžírskem, Egyptem, Izraelem, Jordánskem, Libanem, Libyí, Marokem, Palestinou*, Sýrií a Tuniskem.

Spolupráce se podle povahy opatření uskutečňuje na dvoustranné úrovni (s jednotlivými partnery), na regionální úrovni (se dvěma či více partnery z východu nebo jihu) nebo v rámci celého sousedství. Evropský nástroj sousedství podporuje komplexní přístup EU k jejím partnerům a představuje hlavní nástroj EU pro financování spolupráce se zeměmi evropské politiky sousedství v letech 2014–2020.

* Toto označení se nesmí vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/policies/european-neighbourhood-policy_cs

facebook.com/EUnear

@eu_near

Obchod

EU je zastáncem volného obchodu. Vzhledem k tomu, že každá miliarda eur v oblasti vývozu podporuje 14 000 pracovních míst v Evropě, bojuje EU za otevřené trhy založené na pravidlech, rovné podmínky a nejvyšší mezinárodní standardy.

EU je největší obchodní mocností a jednou z nejotevřenějších ekonomik na světě. Předpokládá se, že 90 % budoucího celosvětového růstu bude pocházet ze zemí mimo Evropu, a třetina našeho národního důchodu závisí na obchodu. EU má výlučnou pravomoc vydávat právní předpisy a uzavírat jménem svých členských států mezinárodní obchodní dohody v oblastech, které spadají do společné obchodní politiky, a to podle pravidel Světové obchodní organizace.

<http://bit.ly/1FmvJMB>

Co EU dělá

Obchodní politika EU zahrnuje obchod se zbožím a službami, avšak rovněž záležitosti, jako jsou obchodní aspekty duševního vlastnictví a přímé zahraniční investice.

Obchodní dohody nejsou cílem samy o sobě; prosazují také evropské hodnoty a zásady po celém světě, a z tohoto důvodu obsahují všechny nové obchodní dohody sjednané EU ustanovení týkající se udržitelného rozvoje, zejména ochrany životního prostředí a pracovních podmínek. Nedávné úmluvy s Japonskem, Mexikem a blokem Mercosur jsou vůbec prvními obchodními dohodami, které obsahují závazek týkající se Pařížské dohody.

EU prosazuje otevřený a spravedlivý obchod a bojuje proti protekcionismu. K ochraně svých podniků a občanů před nespravedlivou hospodářskou soutěží a nekalými obchodními praktikami používá opatření na ochranu obchodu a pro přístup na trh.

EU má platné obchodní dohody se 72 partnery z celého světa. Patří mezi ně například **Komplexní hospodářská a obchodní dohoda mezi EU a Kanadou**, která zrušila cla u 98 % výrobků, což podnikům v EU každoročně ušetří 590 milionů EUR. V roce 2019 dosáhla EU nové dohody o obchodu s obchodním blokem Mercosur (Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay) a podepsala obchodní dohodu s Vietnamem a obchodní dohoda EU s Japonskem vstoupila v platnost. Dohoda s Japonskem by mohla zvýšit vývoz EU do Japonska o více než třetinu a ušetřit na clech částku ve výši 1 miliardy EUR.

Komise vede obchodní jednání transparentně, přičemž systematicky zveřejňuje texty k jednání, zprávy po jednotlivých kolech jednání a informativní dokumenty, a pravidelně podává zprávy Evropskému parlamentu a členským státům.

EU prosazuje otevřené trhy, ale není naivním zastáncem volného obchodu. Zachovává rovnováhu mezi svou otevřeností a zajišťováním dodržování pravidel a ochrany průmyslu EU před nekalými obchodními praktikami a neodůvodněnými překážkami. Od roku 2014 odstranila EU téměř 90 překážek přístupu na trh v zemích mimo EU, čímž ovlivnila celou řadu odvětví EU a vývoz v hodnotě přibližně 8,2 miliardy EUR ročně. Rovněž uložila více než 30 opatření na ochranu obchodu, čímž ochránila přes 350 000 pracovních míst.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/trade_cs
Diskusní dokument Evropské komise o využití potenciálu globalizace

@Trade_EU

Mezinárodní spolupráce a rozvoj

Rozvoj je ústředním bodem zahraniční politiky EU a EU poskytuje více než polovinu financování spolupráce na celosvětové úrovni.

Vztahy EU s ostatními částmi světa jsou založeny na solidaritě a spolupráci. Problémy jako změna klimatu, násilný extremismus, nedovolený obchod a nelegální migrace nerespektují hranice a extrémní chudobu můžeme odstranit pouze ve spolupráci s partnerskými zeměmi v rozvojovém světě.

Co EU dělá

EU nepovažuje **rozvojovou spolupráci** za „charitativní činnost“, nýbrž za investici do životaschopné, společné budoucnosti. EU proto patří k hlavním prosazovatelům Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a její vlastní **Evropský konsensus o rozvoji** z května 2017 stanoví, jak se bude EU zaměřovat na „lidi, planetu, prosperitu, mír a partnerství“ v úsilí o dosažení **cílů udržitelného rozvoje** stanovených v Agendě 2030.

Cílem EU je soustředit se na příčiny chudoby. To znamená nejen pomoc při poskytování přiměřeného přístupu k potravinám, čisté vodě, zdravotní péči, vzdělání a půdě a nejen rozvoj důležité dopravní a energetické infrastruktury a zajištění čistého prostředí. Znamená to rovněž budování a posilování demokracie, lidských práv (včetně rovného postavení žen a mužů) a právního státu. Bez těchto věcí nelze rozvíjet bezpečné a stabilní společnosti, ve kterých mohou lidé prosperovat a místní podniky investovat a růst a vytvářet stálá pracovní místa.

<http://bit.ly/2A4lNk3>

140 diplomatických misí („delegací“) EU spolupracuje při navrhování dlouhodobých programů s partnerskými zeměmi z celého světa. Jakmile jsou tyto programy schváleny Evropským parlamentem a členskými státy, jsou řízeny na místě s využitím peněžních prostředků ze souhrnného rozpočtu EU a zvláštního **Evropského rozvojového fondu**. Celkem vynaloží EU od roku 2014 do roku 2020 v rámci vnějšího financování přibližně

82 miliard EUR, a to prostřednictvím grantů, zadávacích řízení a podpory vnitrostátních rozpočtů a v rostoucí míře s využitím finančních prostředků EU jako „počátečního kapitálu“ ke stimulaci místních veřejných a soukromých investic.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/international-cooperation-and-development_cs

facebook.com/europeaid

@europeaid

Humanitární pomoc a civilní ochrana

EU patří společně se svými členskými státy k předním dárcům humanitární pomoci ve světě a poskytuje a koordinuje okamžitou pomoc osobám v oblastech zasažených pohromami v Evropě i po celém světě.

EU poskytuje okamžitou pomoc osobám postiženým krizí. V roce 2017 pomohla pomoc EU ve výši 2,2 miliardy EUR více než 120 milionům osob ve více než 80 zemích. Cílem EU je:

- zachraňovat a chránit životy, předcházet lidskému utrpení a zmírňovat je a zajišťovat integritu a důstojnost obyvatel postižených přírodními pohromami a krizemi způsobenými člověkem,
- rychle reagovat na mimořádné situace v EU i mimo ni,
- snižovat riziko katastrof, například prováděním strategií, které usilují o zmírnění důsledků změny klimatu,
- zlepšit připravenost na katastrofy, například rozvojem systémů včasného varování,
- zajistit hladký přechod po skončení mimořádné operace, a to spojením se strategiemi rozvojové pomoci,
- posílit celkovou odolnost obyvatel, například investicemi do opatření, která jim pomohou připravit se na budoucí pohromy, a
- chránit a zajistit budoucnost dětí postižených katastrofami způsobenými člověkem nebo přírodními pohromami.

Co EU dělá

EU reaguje na krizové situace prostřednictvím **Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci (ECHO)** Evropské komise, které zajišťuje rychlé a účinné poskytnutí okamžité pomoci EU prostřednictvím dvou svých hlavních nástrojů: **humanitární pomoci** a **civilní ochrany**. EU je předním dárcem humanitární pomoci v případě mnoha krizí. K příkladům patří:

- Mimořádná pomoc vysídleným lidem v Sýrii a uprchlíkům v sousedních zemích.
- Humanitární pomoc pro uprchlíky a vnitřně vysídlené osoby v Řecku, **Iráku**, **Turecku** a **Jemenu**.
- Humanitární projekty na záchranu životů v nejhůře postižených komunitách v **Jižním Súdánu** a ve **Středoafričské republice**.
- Pomoc komunitám v oblastech náchylných ke katastrofám za účelem zajištění lepší přípravy a obnovy. Každé euro vynaložené na připravenost ušetří až sedm eur, která by byla vynaložena po katastrofách.

EU vysílá týmy, které vypomáhají v mnoha krizích v EU i po celé zeměkouli, a to prostřednictvím mechanismu civilní ochrany, například:

- koordinace a spolufinancování dopravních nákladů na hasičské zásahy v Evropě během obzvláště intenzivních **požárů v létě 2017**,
- vyslání odborníků, týmů a vybavení do zemí celého světa postižených zemětřeseními (Irák, Mexiko), povodněmi (Albánie, Peru) a epidemiemi (Uganda, Bangladéš) v roce 2017,
- pomoc osobám postiženým hurikány Irma a Maria v Karibiku v září 2017.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/humanitarian-aid-and-civil-protection_cs

facebook.com/ec.humanitarian.aid

@eu_echo

Spravedlnost a základní práva

EU zaručuje svým občanům širokou škálu základních práv a chrání je před diskriminací, zatímco společný prostor práva EU pomáhá řešit přeshraniční právní problémy občanů i podniků.

EU neznamena pouze jednotný trh se zbožím a službami. Evropané sdílí hodnoty vyjádřené ve Smlouvách EU a v **Listině základních práv**, jež zaručují práva občanům EU (každá osoba, která má státní příslušnost členského státu EU, je také automaticky občanem EU). EU usnadňuje život Evropanům, kteří studují, pracují nebo uzavírají manželství v jiných zemích EU, tím, že vytváří spojnici mezi jednotlivými vnitrostátními právními řádů v EU. Hladce fungující prostor práva bez hranic zajišťuje, aby se občané na celém kontinentu mohli spolehnout na určitý soubor práv a mohli získat přístup ke spravedlnosti.

Co EU dělá

Tento soubor práv je zajištěn EU a zahrnuje níže uvedené.

- Pravidla, která zabráňují **diskriminaci** založené na pohlaví, rasovém nebo etnickém původu, náboženském vyznání nebo přesvědčení, zdravotním postižení, věku nebo sexuální orientaci.
- Právo všech osob na ochranu osobních údajů na základě **nových pravidel** (tzv. GDPR), která vstoupila v platnost v květnu 2018.
- Listina základních práv, jež spojuje všechna osobní, občanská, politická, ekonomická a sociální práva, která občané v EU požívají. Tato práva jsou zaručena Evropskou unií, je-li v sázce právo EU.
- **Politiky EU v oblasti spravedlnosti a základních práv**: ke klíčovému záležitostí patří koordinace právních aktů, minimální normy v celé EU a přístup ke spravedlnosti za stejných podmínek ve všech zemích. Například oběti trestného činu mají společný soubor minimálních práv bez ohledu na to, kde v EU se nacházejí. Tato koordinace rovněž pomáhá občanům využívat svého práva na svobodný pohyb a podnikům obchodovat a vyvíjet činnost na celém jednotném trhu EU.

EU usiluje rovněž o posílení vzájemné důvěry mezi soudy a správními orgány členských států EU, aby vzájemně uznávaly soudní rozhodnutí. To je obzvláště důležité v občanskoprávních věcech týkajících se rozvodů, péče

o dítě nebo pohledávek na výživném. **Eurojust** usnadňuje spolupráci mezi vnitrostátními justičními orgány v boji proti závažné trestné činnosti, jako jsou korupce, terorismus a obchod s drogami a jejich distribuce, zatímco **evropský zatýkácí rozkaz** nahradil zdlouhavé postupy vydávání při navrácení podezřelých nebo odsouzených osob zpět do země, ve které budou nebo byly souzeny. Nově zřízený **Úřad evropského veřejného žalobce**, který má začít pracovat v roce 2020, bude vyšetřovat a trestně stíhat trestné činy proti rozpočtu EU, jako jsou podvody, korupce či závažné přeshraniční podvody v oblasti DPH, a stavět jejich pachatele před soud.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/justice-and-fundamental-rights_cs

facebook.com/EUJustice

@EU_Justice

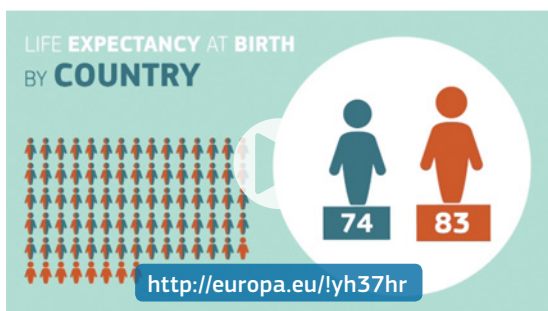
Veřejné zdraví

Zdraví občanů je pro Evropskou unii důležitou prioritou. Zdravotní politika EU doplňuje politiky členských států s cílem zajistit, aby byly všechny osoby žijící v EU chráněny před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami a měly přístup ke kvalitní zdravotní péči.

Zatímco za organizaci zdravotní péče odpovídají jednotlivé členské státy, EU vnitrostátní politiky doplňuje v zájmu dosažení sdílených cílů. Úloha EU při přípravě na vážné přeshraniční zdravotní hrozby a reakci na ně je pro ochranu Evropanů nezbytná. Zahrnuje opatření v oblasti **očkování**, boje s **antimikrobiální rezistencí** a prevence a omezování pandemií a jiných infekčních chorob, jako je Ebola. Zdravotní politika EU přináší v důsledku spojení prostředků rovněž úspory z rozsahu a pomáhá zemím řešit společné problémy, včetně rizikových faktorů chronických nemocí nebo dopadu delší střední délky života na systémy zdravotní péče.

37

Co EU dělá

Zdravotní politika EU se zaměřuje na řešení vážných zdravotních hrozeb v celé EU, na prevenci nemocí a na zajištění stejné šance na dobré zdraví a kvalitní zdravotní péče pro všechny. Zdravé obyvatelstvo je dobré i pro ekonomiku, a proto je cílem EU **zajistit dostupnost, účinnost a odolnost systémů zdravotní péče v EU.**

EU působí v mnoha různých oblastech, jako je budování kapacit pro vyšší využívání očkování, spojování poznatků o rakovině, propagace zdravého životního stylu a boj proti kouření prostřednictvím právních předpisů týkajících se tabáku.

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí posuzuje nové hrozby, aby mohly EU a vnitrostátní zdravotnické orgány jednat rychle. A aby bylo zajištěno, že se všem pacientům dostane co nejlepší léčby, musí být všechny léčivé přípravky v EU před uvedením na trh schváleny na vnitrostátní úrovni nebo na úrovni EU (**Evropskou agenturou pro léčivé přípravky**).

Hlavním nástrojem k provádění politik EU v oblasti zdraví je třetí **program EU v oblasti zdraví**. Jeho rozpočet ve výši 449 milionů EUR financuje projekty spolupráce na úrovni EU a společná opatření vnitrostátních zdravotnických orgánů a podporuje nevládní organizace a spolupráci s mezinárodními organizacemi. Program **Horizont 2020** mimoto investuje 7,5 miliardy EUR do výzkumu a inovací v oblasti zdraví, zatímco **Nástroj pro propojení Evropy**, strukturální fondy EU a **investiční plán pro Evropu** investují do zdravotnické infrastruktury a digitalizace zdravotnictví.

Evropský průkaz zdravotního pojištění pomáhá cestujícím získat ošetření v případě, že během návštěvy jiné země EU onemocní, a právní předpisy EU o **přeshraniční zdravotní péči** stanoví práva občanů v případě plánovaného ošetření v zahraničí. Prostřednictvím **evropských referenčních sítí** využívají pacienti se vzácným nebo komplexním onemocněním nejlepší odborné znalosti z celé Evropy, aniž by museli opustit svou domovskou zemi.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/public-health_cs

@EU_Health

Bezpečnost potravin

Opatření EU v oblasti bezpečnosti potravin chrání zdraví osob, zvířat a rostlin při každém kroku na cestě od zemědělce ke spotřebiteli a současně pomáhají evropskému potravinářskému průmyslu rozvíjet se.

Politika EU v oblasti bezpečnosti potravin má zaručit, aby byly v EU vyráběny nebo do EU dováženy bezpečné a výživné potraviny vyrobené ze zdravých rostlin a zvířat. Současně má potravinářskému průmyslu, který je největším výrobním odvětvím a největším zaměstnavatelem v EU, zajistit fungování za co nejlepších podmínek. Chrání zdraví v každé fázi potravinového řetězce tím, že se předchází kontaminaci potravin a prosazuje se hygiena potravin, zdraví rostlin a zdraví a dobré životní podmínky zvířat. Také pravidla EU pro označování potravin poskytují spotřebitelům informace, které jsou důležité pro jejich zdraví.

Co EU dělá

Základní zásady politiky EU v oblasti bezpečnosti potravin jsou stanoveny v **obecném potravinovém právu EU**, které zajišťuje vysokou úroveň ochrany zdraví lidí a zájmů spotřebitelů a současně zajišťuje účinné fungování jednotného trhu. **Evropský úřad pro bezpečnost potravin** poskytuje vědecká doporučení ohledně otázek souvisejících s potravinami s cílem pomoci chránit lidi, zvířata, rostliny a životní prostředí.

Obecné potravinové právo rovněž vytvořilo postupy a nástroje pro zvládání mimořádných situací a krizí. Jedním z příkladů je **systém včasné výměny informací pro potraviny a krmiva**, který pomáhá zajistit, aby potraviny, které nejsou v souladu s evropskými pravidly, byly staženy z obchodu. Mají-li významná

ohniska nákazy zvířat nebo otrava potravinami nepříznivý dopad na spotřebitele, mohou orgány EU sledovat pohyb potravin prostřednictvím elektronického systému **TRACES** (obchodní řídicí a expertní systém).

EU rovněž zajišťuje zdraví a dobré životní podmínky zvířat v rámci zemědělsko-potravinového řetězce. V případě výskytu ohniska nákazy zvířat má EU mechanismy potřebné k rychlé reakci. Rostlinolékařská pravidla chrání zemědělské plodiny, ovoce, zeleninu a lesy před škodlivými organismy a brání šíření chorob rostlin po celé EU nebo jejich dovozu ze zahraničí.

Omezení plýtvání potravinami má mimořádný potenciál, pokud jde o úspory zdrojů a peněz a snížení dopadu potravin na životní prostředí. EU **se zabývá plýtváním potravinami** a současně zajišťuje bezpečnost potravin, a to objasněním příslušných pravidel EU s cílem usnadnit činnost všech účastníků (veřejných i soukromých) a prosazováním sdílení inovací a osvědčených postupů v této oblasti.

<http://europa.eu/!Cj46Yw>

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/food-safety_cs

@Food_EU

Spotřebitelé

Spotřebitelská politika EU chrání práva spotřebitelů, zajišťuje bezpečnost výrobků, pomáhá lidem činit při pořizování zboží a služeb informovaná rozhodnutí a nabízí nástroje k řešení problémů, pokud nastanou.

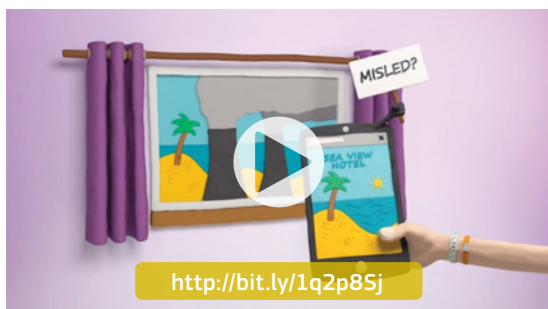
Jednotný trh EU nabízí spotřebitelům větší výběr, flexibilitu, kvalitu a protihodnotu. Může však spotřebitelům způsobovat rovněž problémy, zejména v rychle se rozvíjejících oblastech, jako jsou digitální, energetické a finanční služby. Spotřebitelská politika EU zajišťuje prosazování práv občanů, jestliže se při nákupu zboží nebo služeb z jiných zemí EU, a to i na internetu, setkají s problémy. To v celé EU pomáhá budovat důvěru spotřebitelů, což je dobré i pro podniky, které na jednotném trhu EU obchodují na přeshraničním základě.

Co EU dělá

EU nabízí spotřebitelům soubor praktických práv, jež lze využít v případě, že nastanou problémy.

- Ve všech druzích dopravy byly stanoveny minimální standardy práv cestujících, včetně informování, pomoci a odškodnění v případě zrušení spojů či dlouhých zpoždění.
- Při nákupech na internetu mají spotřebitelé 14denní lhůtu na rozmyšlení nákupu a odstoupení od smlouvy. Do dvou týdnů mohou výrobek vždy vrátit a získat své peníze zpět.
- Od června 2017 **byly zrušeny poplatky za roaming**. Evropané, kteří cestují v rámci EU, platí za roamingová volání, SMS a data domácí ceny.
- Jestliže se výrobek zakoupený v EU (ať na internetu nebo v kamenné prodejně) liší od inzerovaného výrobku nebo náležitě nefunguje, má spotřebitel nárok přinejmenším na bezplatnou opravu nebo výměnu.
- Od roku 2016 zajišťují nová pravidla EU pro hypoteční úvěry jednoznačné informace v reklamách a včasné informování spotřebitelů před podpisem smlouvy.

EU pomáhá také při rychlém a účinném řešení sporů s obchodníky. Tyto levné, rychlé postupy lze využít u vnitrostátních i přeshraničních sporů. Platforma pro **řešení sporů on-line** umožňuje spotřebitelům a obchodníkům řešit spory týkající se nákupů na internetu zcela on-line. **Síť evropských spotřebitelských center** poskytuje spotřebitelům bezplatnou pomoc a rady při jejich přeshraničních nákupech.

Na hračky, elektrické spotřebiče, kosmetiku a léčivé přípravky se vztahují přísné bezpečnostní normy a přísná pravidla zajišťují, aby byly nebezpečné výrobky staženy z trhu. Každý rok je prostřednictvím **systému rychlého varování EU pro nebezpečné nepotravinářské výrobky** oznámeno více než 200 různých **nebezpečných výrobků**.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/consumers_cs

facebook.com/EUJustice

@EU_Consumer

Bankovní a finanční služby

EU se snaží zajistit, aby finanční systém zůstal silný a bezpečný a aby jednotný trh nabízel spotřebitelům a podnikům finanční produkty, které potřebují.

Finanční instituce a trhy mají zásadní význam pro stabilitu a růst hospodářství EU. Poskytují domácnostem a podnikům finanční prostředky, umožňují lidem šetřit a investovat, nabízejí pojištění proti rizikům a usnadňují platby.

Selhání finančního systému může mít dalekosáhlé důsledky. Finanční krize v roce 2008 ukázala, že žádná jednotlivá země EU nemůže sama řídit finanční sektor a dohlížet na rizika ohrožující finanční stabilitu. Bezprostředně po krizi provedla EU ambiciózní reformy k posílení finančního systému a schopnosti EU vypořádat se s budoucími finančními a hospodářskými otřesy. To zahrnuje posílení pravidel na ochranu vkladů v případě úpadku bank.

Co EU dělá

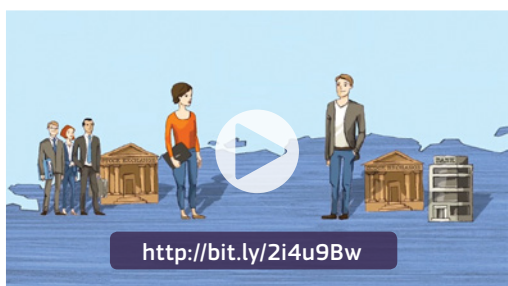
Cílem EU je vybudovat silný, bezpečný finanční sektor posílením dozoru nad finančními institucemi a regulací složitých finančních produktů. Evropská komise i nadále pracuje na zachování stabilního a odolného finančního systému a na řešení zbývajících rizik a zároveň zajišťuje, aby regulační rámec držel krok s technologickým a hospodářským vývojem.

Jednotný soubor pravidel vytvořil společné předpisy pro dozor nad požadavky na bankovní kapitál, zlepšil ochranu vkladatelů a řízení bank v problémech. Bankovní unie převedla v devatenácti členských státech eurozóny dozor nad bankami a řešení krizových situací bank

z vnitrostátní úrovně na úroveň EU. **Unie kapitálových trhů** vytváří potřebný rámec pro mobilizaci kapitálu v Evropě a jeho směřování na všechny společnosti, včetně malých a středních podniků, a na infrastrukturní projekty, jež potřebují prostředky k rozšiřování činnosti a vytváření pracovních míst.

V EU dosud neexistuje plně integrovaný jednotný trh **finančních služeb pro spotřebitele**, které jsou zatím poskytovány většinou na vnitrostátní úrovni. To spotřebitelům ztěžuje přístup k finančním produktům, jako jsou bankovní účty, kreditní karty, hypotéky a pojištění, nebo jejich převod na přeshraničním základě. EU usiluje o zajištění lepšího fungování finančních služeb pro spotřebitele a drobné investory. Přijala například opatření, která mají v celé EU zaručit právo na přístup k základním bankovním účtům. Snaží se taktéž dále využít potenciál digitalizace a technologického rozvoje ke zlepšení přístupu spotřebitelů k finančním službám.

EU představila **akční plán pro udržitelné finance**, který je investicí, jež přihlíží k environmentálnímu a sociálnímu aspektům a aspektům správy. To je součástí úsilí unie kapitálových trhů o propojení financování se specifickými potřebami evropské ekonomiky v zájmu planety a naší společnosti. Jedná se rovněž o jeden z klíčových kroků směrem k provádění **Pařížské dohody** a **Agendy pro udržitelný rozvoj**.

Hospodářská soutěž

Pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže mají zajistit, aby všechny společnosti soutěžily na jednotném trhu za spravedlivých a rovných podmínek ku prospěchu spotřebitelů, podniků a celého evropského hospodářství.

Spolu s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a vnitrostátními soudy prosazuje Evropská komise politiku EU v oblasti hospodářské soutěže a příslušná pravidla, aby bylo zajištěno, že společnosti mezi sebou soutěží za spravedlivých podmínek. To pomáhá snížit ceny a zvýšit kvalitu, podněcuje to inovace a efektivnost a zajišťuje širší výběr pro spotřebitele.

Co EU dělá

Komise přijímá opatření týkající se:

- kartelů nebo jiných protiprávních dohod mezi podniky, které mají zabránit jejich vzájemnému soutěžení nebo stanovit uměle vysoké ceny,
- případů, kdy hlavní aktéři zneužívají svého dominantního postavení na trzích s cílem pokusit se vytlačit konkurenty nebo si účtovat přemrštěné ceny,
- fúzí podniků a převzetí podniků, které by mohly omezit hospodářskou soutěž na jednotném trhu,
- **finanční podpory (státní podpory) podnikům ze strany vlád členských států EU**, která může narušit hospodářskou soutěž na jednotném trhu tím, že zvýhodňuje některé společnosti oproti jiným, a
- prosazování kultury hospodářské soutěže na mezinárodní úrovni, aby podniky EU mohly využívat spravedlivé hospodářské soutěže na světových trzích.

Šetření EU týkající se praktik narušujících hospodářskou soutěž se nevztahují pouze na zboží, nýbrž také na povolání a služby. Komise sleduje pomoc, kterou vlády členských států poskytují podnikům, aby bylo zajištěno, že určitým podnikům neposkytují neoprávněnou výhodu v porovnání s jejich konkurenty. Státní podpora může být přípustná, pokud pomáhá znevýhodněným regionům, malým a středním podnikům, výzkumu a vývoji, ochraně životního prostředí, vzdělávání, zaměstnanosti nebo kultuře či je podporuje.

V letech 2016 a 2017 uložila Komise pokutu členům kartelu výrobců nákladních vozidel ze šesti předních společností, které vyrábějí více než 90 % středně těžkých a těžkých nákladních vozidel prodávaných v Evropě: Scania, Daimler, DAF, Iveco, MAN a Volvo/Renault. Komise udělila těmto šesti společnostem pokutu v celkové výši 3,8 miliardy EUR. Tyto finanční prostředky jdou do rozpočtu EU, čímž se snižuje příspěvek daňových poplatníků.

Velkým společností je zabráněno ve využití jejich vyjednávací síly k uložení podmínek, které by jejich dodavatelům či zákazníkům ztěžovaly obchodování s jejich konkurenty. Například v roce 2017 uložila Evropská komise společnosti Google pokutu ve výši 2,42 miliardy EUR za zneužití dominantního postavení na trhu jako vyhledávacího tím, že na stránkách s výsledky vyhledávání zvýhodňovala svou službu pro porovnávání prodejních nabídek oproti službám konkurentů. A v červenci 2018 byla společnosti

Google uložena další pokuta ve výši 4,34 miliardy EUR za to, že protiprávně omezovala výrobce zařízení s operačním systémem Android. Další případy najdete na https://ec.europa.eu/competition/consumers/how/index_cs.html.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/competition_cs

@EU_Competition

Daně

Zatímco za stanovení daňových sazeb a výběr daní odpovídají vlády jednotlivých členských států, EU zajišťuje, aby občané nebo podniky z jiného členského státu nebyli diskriminováni a aby daně nepředstavovaly překážku pro jednotný trh EU.

Vlády členských států mají poměrně velkou volnost při tvorbě daňových zákonů na základě vnitrostátních priorit. Přitom však musí dodržovat určité základní zásady, jako je zákaz diskriminace a respektování volného pohybu zboží a služeb na jednotném trhu. Stále více podniků a jednotlivců působí ve více než jedné zemi, takže je pro ně snazší pokusit se s využitím právních prostředků odvádět nejmenší možnou daň („vyhýbání se daňovým povinnostem“) nebo daně neplatit („daňové úniky“). Jednotlivá země nemůže vyřešit tyto problémy sama, proto členské státy EU v zájmu zajištění spravedlivého zdanění spolupracují.

Co EU dělá

EU nehraje při výběru daní ani stanovování daňových sazeb přímou roli. Úlohou EU je dohlížet na vnitrostátní daňové předpisy, aby bylo zajištěno, že jsou v souladu s určitými politikami EU, jako jsou:

- podpora hospodářského růstu a tvorby pracovních míst,
- zajištění volného toku zboží, služeb a kapitálu na jednotném trhu EU,
- zajištění toho, aby podniky v jedné zemi neměly neoprávněnou výhodu v porovnání se svými konkurenty v jiné zemi,
- zajištění toho, aby daně nediskriminovaly spotřebitele, pracovníky či podniky z ostatních zemí EU.

S rozhodnutími EU týkajícími se daňových záležitostí musí souhlasit vlády všech členských států, aby byly zohledněny zájmy každé země EU. V případě některých daní, jako je daň z přidané hodnoty nebo spotřební daně z pohonných hmot, tabáku a alkoholu, se členské státy dohodly na obecném sladění svých předpisů a minimálních sazeb, aby se zabránilo nekalé hospodářské soutěži na jednotném trhu.

Daňové předpisy jednoho členského státu by neměly umožňovat osobám nebo podnikům v jiném členském státě vyhnout se daňovým povinnostem. K řešení tohoto problému jsou nezbytná opatření na úrovni celé EU. V návaznosti na přijetí [akčního plánu](#) EU v roce 2012 bylo přijato mnoho legislativních kroků k boji proti daňovým podvodům, daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem.

Úzká koordinace mezi daňovými správami pomáhá také zabránit podnikům v tom, aby využívaly mezer mezi systémy jednotlivých zemí s cílem snížit výši odváděných daní.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/taxation_cs

@EU_Taxud

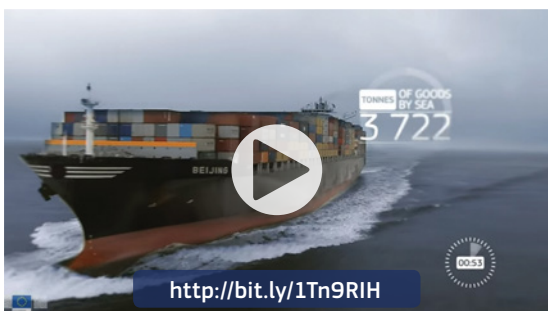
Cla

Celní unie EU znamená, že všechny členské státy spolupracují s cílem zajistit volný oběh zboží dováženého do EU a jeho bezpečnost pro lidi, zvířata a životní prostředí.

Celní unie znamená, že dotčené země uplatňují na zboží dovážené na jejich území z ostatních částí světa stejnou celní sazbu a interně clo neukládají. V případě EU to znamená, že se při přepravě zboží z jednoho členského státu do druhého neplatí clo.

Celní unie EU je jednou z několika málo výlučných pravomocí Evropské unie. Evropská komise navrhuje právní předpisy týkající se celních záležitostí EU a zajišťuje jejich uplatňování.

Co EU dělá

V praxi je celní unie EU řízena **vnitrostátními celními správami**, které jednají jako jedna. Chrání spotřebitele před zbožím, které by mohlo být nebezpečné nebo nevhodné pro jejich zdraví, a zvířata a životní prostředí chrání před chorobami rostlin a nákazami zvířat. Přispívají rovněž k boji proti organizované trestné činnosti a terorismu a zajišťují, aby nebyly nezákonně vyvezeny evropské skvosty.

Celní orgány brání také nezákonnému vývozu odpadů, neboť jedním z jejich hlavních úkolů je ochrana životního prostředí. Pro podniky celní unie znamená, že bez ohledu na místo vstupu zboží do EU platí stejná pravidla, a že jakmile bylo zboží celně odbaveno, může se volně pohybovat nebo být prodáno kdekoli na celním území EU.

V roce 2016 například vyřídilo více než 2 000 celních úřadů v EU, které fungují 365 dnů v roce, téměř 313 milionů celních prohlášení.

V současnosti se celní politika EU zaměřuje na tyto oblasti:

- zajištění účinné a efektivní spolupráce všech členských států v rámci celní unie,
- navrhování právních předpisů a postupů s cílem zajistit lepší bezpečnost a ochranu občanů a usnadnit zákonný obchod,
- pomoc zemím EU při výměně informací, které by mohly být užitečné pro celní úřady, a
- zajištění volného pohybu zboží z jednoho členského státu do druhého na jednotném trhu EU.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/customs_cs

@EU_Taxud

Kultura a média

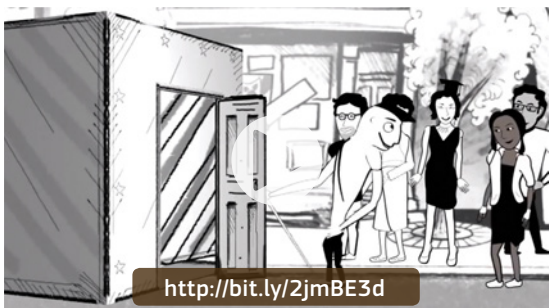

EU usiluje o ochranu společného evropského kulturního dědictví a o zajištění jeho dostupnosti pro všechny. Podporuje umění a pomáhá v rozvoji evropského kulturního a kreativního odvětví, zejména prostřednictvím programu Kreativní Evropa.

Kultura a kreativita jsou základem evropského projektu a ústředním bodem kulturní politiky EU. Bohaté kulturní dědictví Evropy a dynamická kreativní odvětví přináší miliónům lidí obrovské obohacení, potěšení a pocit identity.

EU usiluje o ochranu kulturního dědictví a rozmanitosti ve všech zemích a o využití přispění kulturního a kreativního odvětví k rozvoji ekonomiky a společnosti. Politika EU usiluje rovněž o řešení společných výzev, jako je přechod k digitální výrobě a obsahu nebo způsob podpory inovací v kulturním odvětví. **Nová evropská agenda pro kulturu** obsahuje konkrétní opatření k plnému využití potenciálu kultury.

Co EU dělá

Program **Kreativní Evropa** má posílit evropské kulturní a kreativní odvětví a během sedmileté doby trvání má poskytnout financování pro přibližně 3 700 kulturních organizací, 250 000 umělců a pracovníků v oblasti kultury, více než 7 000 kin a 2 800 filmů a 4 500 překladů knih. Částku ve výši 1,46 miliardy EUR investuje do:

- podpory evropské kulturní a jazykové rozmanitosti,
- posílení hospodářského růstu a konkurenceschopnosti v kreativních odvětvích,
- pomoci kreativnímu a kulturnímu odvětví, aby co nejvíce využívala digitální technologie a vyvíjela nové obchodní modely, a
- přiblížení kreativních děl širšímu publiku v Evropě i na mezinárodní úrovni.

Program Kreativní Evropa podporuje také iniciativy, jako jsou **ceny EU** za kulturní dědictví, architekturu, literaturu a hudbu, **označení „Evropské dědictví“** a **evropská hlavní města kultury**. Cílem Evropského roku kulturního dědictví 2018 je motivovat více lidí k tomu, aby objevovali evropské kulturní dědictví a věnovali se mu, a podporovat pocit příslušnosti ke společnému evropskému prostoru.

Komise také koordinuje tvorbu politik, výzkum a podávání zpráv s ohledem na širokou škálu témat, od mediální gramotnosti a digitální distribuce po ochranu kulturního dědictví nebo kulturu ve vnějších vztazích. Dále podporuje **spolupráci a vzájemné učení** mezi členskými státy.

Audiovizuální a mediální politika EU má stejně jako u ostatního zboží a služeb zajistit, aby se na audiovizuální média (film, televize a video) vztahovala unijní pravidla k zajištění jejich volného a spravedlivého oběhu na jednotném trhu bez ohledu na způsob jejich poskytování. EU podporuje rovněž výrobu a distribuci evropských filmů a dalšího obsahu s cílem podněcovat kulturní rozmanitost.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/culture-and-media_cs

facebook.com/CreativeEuropeEU

@europe_creative

Mládež

EU se snaží prostřednictvím svých politik a programů zaměřených na mládež zajistit, aby se mladí lidé mohli plně zapojit do všech oblastí společnosti, a poskytnout jim více příležitostí ve vzdělávání a na trhu práce.

<http://bit.ly/2iP7RAy>

Pro evropskou společnost a demokratický život má sociální začleňování mladých lidí zásadní význam. **Strategie EU pro mládež** podporuje přechod mladých lidí do dospělosti, jejich zdraví a dobré životní podmínky, zapojení do společnosti, dobrovolnickou činnost a činnost v oblasti solidarity a zaměstnanost a podnikání. Politiky EU v oblasti mládeže rovněž poskytují mladým lidem šanci vyplnit mezery ve vzdělání a dovednostech, a tak jim umožňují lépe se přizpůsobit výzvám a podílet se na pozitivních změnách ve společnosti. To je obzvláště důležité, jelikož nezaměstnanost mládeže je dosud značně vysoká.

Co EU dělá

EU uskutečňuje řadu programů a iniciativ s cílem pomoci mladým lidem v Evropě hrát aktivnější úlohu ve společnosti a využít zkušenosti z jiné země. Patří mezi ně zejména tyto programy a iniciativy:

- **Erasmus+** je program EU na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě. Disponuje rozpočtem ve výši 14,7 miliardy EUR a poskytuje více než 4 milionům Evropanů příležitost získat znalosti a dovednosti prostřednictvím zahraničních zkušeností, jako jsou studium, stáže, učňovská příprava, výměna mládeže, výuka, odborná příprava, práce s mládeží a sport.
- Komise zdůrazňuje, že jako prostředek vzájemné komunikace mezi mladými lidmi a osobami s rozhodovací pravomocí je zapotřebí **strukturovaný dialog** s cílem získat nezprostředkované názory mladých lidí na politiky, jež jsou pro ně důležité. Strukturovaný dialog je organizován v osmnáctiměsíčních cyklech, z nichž každý se zaměřuje na konkrétní téma a umožňuje mladým lidem se k tomuto tématu vyjádřit.
- **Program Erasmus pro mladé podnikatele** pomáhá novým nebo mladým evropským podnikatelům získat dovednosti, které jsou zapotřebí k zakládání a provozování malých podniků.
- **Evropský sbor solidarity** je iniciativou EU, která má mladým lidem poskytnout příležitosti k vyjádření solidarity tím, že se ve své vlastní zemi či v zahraničí zapojí do činností, které přinášejí prospěch komunitám a lidem v celé Evropě.
- **Záruka pro mladé lidi**, financovaná částkou 8,8 miliardy EUR, podporuje zaměstnanost mládeže tím, že zajišťuje, aby všichni mladí lidé do 25 let obdrželi do čtyř měsíců od ukončení formálního vzdělávání nebo od okamžiku, kdy se stali nezaměstnanými, kvalitní a konkrétní nabídku zaměstnání, učňovské přípravy, stáže nebo dalšího vzdělávání.

Evropský portál pro mládež poskytuje informace o těchto i jiných iniciativách EU, které jsou určeny mladým lidem z celé Evropy, zatímco Evropský portál pracovní mobility **EURES** také usnadňuje navazování kontaktů mezi uchazeči o zaměstnání a podniky nabízejícími volná pracovní místa.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/youth_cs

facebook.com/EuropeanYouthEU/

[@EuropeanYouthEU](https://twitter.com/EuropeanYouthEU)

Sport

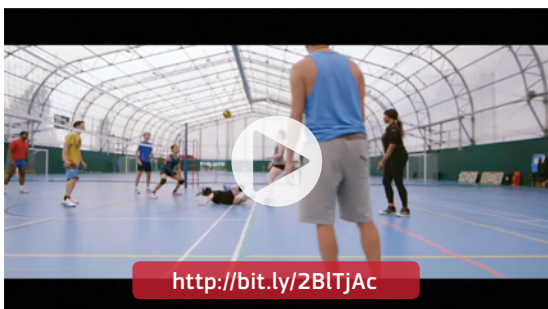
EU propaguje zdravotní přínosy a pozitivní hodnoty spojené se sportem, podporuje spolupráci mezi tvůrci politik a dialog se sportovními organizacemi a zabývá se problémy, jako jsou doping, manipulace s výsledky zápasů a násilí.

Sport a cvičení jsou nedílnou součástí života milionů Evropanů. Kromě podpory lepšího zdraví a pohody pomáhá sport řešit otázky, jako jsou rasismus, sociální vyloučení a genderová nerovnost. Sport má také značné ekonomické přínosy a je důležitým nástrojem ve vnějších vztazích EU. **Politika EU v oblasti sportu** se nyní provádí především prostřednictvím programu Erasmus+.

Co EU dělá

EU se zaměřuje na sport jako na způsob, jak udržovat lidi v dobrém zdravotním stavu, vytvářet komunity, posilovat sociální začleňování a prosazovat rovné příležitosti.

- **Program Erasmus+** spolufinancuje iniciativy, které pomáhají rozvíjet, sdílet a zavádět inovativní nápady a postupy na podporu sportu na základní úrovni. Program „Erasmus+ sport“ pomáhá rozvíjet evropskou dimenzi sportu a posiluje spolupráci mezi sportovními organizacemi, orgány veřejné moci a dalšími stranami.
- Sport může překlenout sociální rozdíly, posilnit postavení lidí a poskytnout příležitosti k rozvoji vůdčích dovedností. Členským státům EU, jež žádají o granty z Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj, se doporučuje zahrnout projekty, které podporují sociální začleňování prostřednictvím sportu. **Ceny #BeInclusive EU Sport** oceňují organizace, které využívají sílu sportu ke zlepšení sociálního začleňování znevýhodněných skupin.
- **Evropský týden sportu** vybízí Evropany k aktivitě v jejich každodenním životě.
- Evropská komise podněcuje sportovní organizace k uplatňování **zásad dobré správy**.
- Evropská komise postupně začleňuje sport do dvoustranných dohod se třetími zeměmi.

<http://bit.ly/2BITJAc>

Spolupráce mezi členskými státy EU v oblasti sportu je schvalována prostřednictvím víceletého pracovního plánu EU pro sport. **Poslední plán** (na období 2017–2020) stanoví tyto tři priority: integrita sportu, hospodářský rozměr sportu a sport a společnost. Evropská komise spolupracuje s členskými státy a zúčastněnými subjekty při prosazování úlohy sportu a při hledání řešení problémů, s nimiž se evropský sport potýká.

Průzkum Eurobarometr týkající se **sportu a fyzické aktivity** ukazuje, že občané EU nemají dostatek pohybu. **Zdravotní politika EU** propaguje cvičení jednak sdílením osvědčených postupů mezi zeměmi EU a se zúčastněnými stranami a jednak prostřednictvím platformy EU pro stravu, tělesnou aktivitu a zdraví, která poskytuje fórum pro řešení nepříznivých trendů.

Pokyny EU v oblasti tělesné aktivity (2008) a **doporučení Rady o podpoře zdraví upevňující tělesné aktivity ve všech**

odvětvích (2013) ukazují, jak mohou aktivitu podpořit vnitrostátní politiky. V rámci **Tartuské výzvy pro zdravý životní styl** (2017) je uveden seznam patnácti opatření na podporu zdravého životního stylu.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/sport_cs

facebook.com/EUErasmusPlusProgramme/

@EUSport

Rozpočet

Rozpočet EU pomáhá dosahovat toho, co má pro Evropany význam. Sdílením zdrojů na úrovni EU mohou členské státy dosáhnout více, než kdyby jednaly samy.

Rozpočet EU podporuje **širokou škálu politik** prováděných v rámci Evropské unie a pomohl EU upevnit její silnou úlohu na mezinárodní scéně jakožto čelného představitele v boji proti změně klimatu a jakožto největšího dárce humanitární a rozvojové pomoci ve světě.

Během hospodářské a finanční krize se prokázalo, že rozpočet EU je mocným nástrojem k podpoře investic. V době, kdy byly vnitrostátní rozpočty v mnoha členských státech pod značným tlakem, vyšel rozpočet EU, a zejména strukturální fondy, z krize roku 2008 jako stabilizační faktor investující do růstu a zaměstnanosti. Nedávno podpořil rozpočet také správu vnějších hranic EU a evropskou reakci na uprchlickou krizi a na hrozbu organizované trestné činnosti a terorismu.

<http://Europa.eu/!Xv33Tb>

Co EU dělá

EU schvaluje dlouhodobé rozpočtové plány, které poskytují stabilní základ pro plnění rozpočtu během nejméně pětiletého období. Stávající dlouhodobý rozpočet EU se vztahuje na období 2014–2020 a umožňuje EU investovat v tomto období přibližně 1 bilion EUR. V květnu 2018 předložila Evropská komise svůj **návrh dlouhodobého rozpočtu EU** na období 2021–2027.

O ročním rozpočtu se rozhoduje demokraticky. Návrh rozpočtu nejprve předloží Evropská komise. Vlády jednotlivých členských států (prostřednictvím Rady Evropské unie) a přímo volený Evropský parlament rozpočet EU schvalují, obvykle před

začátkem roku. Přibližně 94 % rozpočtu je vynaloženo v členských státech, zejména na podporu zaměstnanosti a růstu v Evropě, jakož i mimo EU na rozvojovou a humanitární pomoc; pouze 6 % je určeno na správu EU.

Roční rozpočet EU v roce 2019 činil přibližně 165,8 miliardy EUR – což je v absolutním vyjádření vysoká částka, která však představuje pouze přibližně 1 % bohatství, jež každý rok vytvoří ekonomiky EU. Zhruba 80 % rozpočtu je financováno z vnitrostátních příspěvků, které jsou založeny na hrubém národním důchodu a dani z přidané hodnoty.

Na základě ročního doporučení Rady rozhoduje Evropský parlament každý rok o tom, zda Komisi udělí „absolutorium“ za způsob, jakým Komise plnila rozpočet EU. Tento postup zajišťuje plnou odpovědnost a transparentnost a udělení absolutoria vede k formálnímu uzavření účetnictví za daný rok.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/budget_cs
Diskusní dokument Evropské komise o budoucnosti financí EU

@EU_Budget

Předcházení podvodům

Evropský úřad pro boj proti podvodům zajišťuje, aby byly peníze daňových poplatníků využity co nejlépe, a to vyšetřováním případů podvodů, korupce a protiprávních činností týkajících se finančních prostředků EU.

Korupce a podvody mohou vážně poškodit hospodářství a snížit důvěru občanů v demokratické instituce a procesy. Institucionální korupce však není jedinou hrozbou. Pašování cigaret, vyhýbání se dovozním clům z obuvi a oděvů, získání dotací na pěstování pomerančů v neexistujících hospodářských podnicích – k dispozici je mnoho příkladů podvodů, rozsáhlých i drobných, jež mohou evropské daňové poplatníky připravit o peníze.

S cílem čelit těmto hrozbám vyšetřuje **Evropský úřad pro boj proti podvodům** (známý rovněž jako OLAF) případy podvodů, korupce a jiných protiprávních činností týkajících se finančních prostředků EU, jakož i závažná pochybení ze strany zaměstnanců EU a členů orgánů EU, a pomáhá orgánům vypracovávat a provádět politiky pro předcházení podvodům a jejich odhalování. OLAF je součástí Evropské komise, při vyšetřování však jedná zcela nezávisle.

Co EU dělá

Jestliže se poté, co Evropský úřad pro boj proti podvodům posoudí případ podezření na korupci nebo podvod týkající se finančních prostředků EU, ukáže, že podezření je opodstatněné, je zahájeno vyšetřování. Tato vyšetřování mohou zahrnovat výslechy a inspekce na místě. OLAF bude koordinovat rovněž inspekce prováděné orgány pro boj proti podvodům v členských státech, kterých se daný případ týká.

Po uzavření vyšetřování doporučí OLAF orgánům EU a vládám dotčených členských států opatření. K těmto doporučením obvykle patří zahájení trestněprávního vyšetřování, zpětné získání finančních prostředků nebo jiná disciplinární opatření. OLAF poté sleduje, jak jsou tato doporučení provedena.

Vnitrostátní celní orgány provádějí spolu s OLAF (a jinými agenturami EU) pravidelně společné celní operace s cílem zabránit pašování a podvodům v některých vysoce rizikových oblastech a na zjištěných trasách. Například v roce 2017 vedly společné celní operace financované Evropským úřadem pro boj proti podvodům k zabavení 75 milionů cigaret a desítek tisíc jiných padělaných výrobků.

OLAF přispívá rovněž k vypracování, sledování a provádění politik EU v oblasti boje proti podvodům a úzce při tom spolupracuje s Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou Evropské unie.

Další informace: https://ec.europa.eu/info/topics/fraud-prevention_cs

@OLAFPress

3 Jak Evropská unie vydává rozhodnutí a přijímá opatření

1 KDO JE KDO

Evropská unie je založena na právním státě. To znamená, že každé opatření přijaté EU je založeno na smlouvách, jež dobrovolně a demokraticky schválily všechny země EU. Smlouvy jsou sjednány a schváleny všemi členskými státy EU a poté jsou ratifikovány jejich parlamenty nebo v referendu.

Smlouvy stanoví cíle Evropské unie a pravidla týkající se fungování orgánů EU, přijímání rozhodnutí a vztahů mezi EU a jejími členskými státy. Smlouvy jsou pozměňovány pokaždé, když k EU přistoupí nové členské státy. Čas od času jsou pozměňovány rovněž za účelem reformy orgánů Evropské unie a přidělení nových oblastí odpovědnosti.

Poslední pozměňující smlouva, Lisabonská smlouva, vstoupila v platnost dne 1. prosince 2009. Dřívější smlouvy jsou nyní začleněny do stávajícího konsolidovaného znění, které zahrnuje Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o fungování Evropské unie.

Nedávno se EU dohodla na **Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii**, což je mezivládní smlouva, která zúčastněným zemím ukládá povinnost zavést přísná pravidla, jež mají zaručit vyrovnané veřejné rozpočty, a která posiluje správu eurozóny.

Rozhodování na úrovni EU zahrnuje různé evropské orgány, konkrétně:

- Evropský parlament,
- Evropskou radu,
- Radu Evropské unie (Radu) a
- Evropskou komisi.

Evropský parlament

Evropská rada

Rada Evropské unie

Evropská komise

Úlohu hrají také poradní orgány (Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů) a vnitrostátní parlamenty.

Nové právní předpisy obvykle navrhuje Evropská komise, zatímco Evropský parlament a Rada (která se nazývá též Radou Evropské unie) je přijímají. Členské státy a dotčený orgán EU nebo dotčené orgány EU je poté provádějí.

Evropský parlament

Evropský parlament volí občané EU v přímých volbách, které se konají každých pět let. Každý členský stát **volí určitý počet poslanců**; křesla jsou přidělena podle počtu obyvatel v každém členském státě. Parlament zasedá v Bruselu i ve Štrasburku. V současnosti je předsedou Evropského parlamentu David Sassoli.

Poslanci Evropského parlamentu vytvářejí politické skupiny a rovněž výbory, které zkoumají návrhy nových právních předpisů v různých oblastech politiky.

Pokud jde o rozhodování, Parlament odpovídá za tyto kroky:

- Schvalování, změny či zamítnutí právních předpisů EU – spolu s Radou Evropské unie – na základě návrhů Evropské komise. Parlament má rovněž stejnou odpovědnost jako Rada za schválení rozpočtu EU (který navrhuje Evropská komise).
- Rozhodování o mezinárodních dohodách.
- Rozhodování o rozšíření EU.
- Volba předsedy Komise na návrh členských států a poté schválení celé Komise.
- Přezkum pracovního programu Komise a požadování návrhů právních předpisů.

Činnost Parlamentu zahrnuje dvě hlavní fáze.

- Výbory pro přípravu právních předpisů: Parlament má dvacet výborů a dva podvýbory, z nichž každý se zabývá určitou oblastí politiky. Výbory zkoumají návrhy právních předpisů a poslanci Evropského parlamentu a politické skupiny mohou předložit pozměňovací návrhy nebo navrhnout, aby byly předloženy právní předpisy zamítnuty. Dříve než je rozhodnuto o hlasování v určité konkrétní záležitosti, jsou tyto otázky projednány rovněž v rámci politických skupin.
- Právní předpisy jsou schváleny, pozměněny nebo zamítnuty na plenárních zasedáních: tj. tehdy, když se všichni poslanci Evropského parlamentu sejdou ke konečnému hlasování o navrhovaných právních předpisech a předložených pozměňovacích návrzích. Tato plenární zasedání se obvykle konají ve Štrasburku a další zasedání se konají v Bruselu.

Činnost v rámci osmého volebního období Evropského parlamentu skončila dne 18. dubna 2019. V přímém hlasování ve dnech 23.–26. května si občané v členských státech EU zvolili poslance EP, kteří budou tvořit nový Parlament. Více informací o výsledcích voleb do Evropského parlamentu v roce 2019 a o sestavení nového Parlamentu naleznete na [internetových stránkách Evropského parlamentu](#).

Evropská rada

Evropská rada, která má sídlo v Bruselu, je tvořena hlavami států nebo předsedy vlád všech členských států EU, předsedou Evropské komise a vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

V Evropské radě se scházejí vedoucí představitelé EU, aby stanovili politický program EU. Evropská rada představuje nejvyšší úroveň politické spolupráce mezi členskými státy EU. Evropská rada má podobu (obvykle čtvrtletních) summitů vrcholných představitelů EU, kterým předsedá předseda Evropské rady. Předseda může svolat také další schůzky, na nichž se řeší bezodkladné záležitosti. V červenci 2019 si Evropská rada zvolila za svého předsedu na období od 1. prosince 2019 do 31. května 2022 Charlese Michela.

Evropská rada obvykle rozhoduje jednomyslně, nebo v některých případech kvalifikovanou většinou.

Evropská rada:

- rozhoduje o celkovém směřování a politických prioritách EU, nepřijímá však právní předpisy,
- se zabývá složitými nebo citlivými otázkami, jež nelze vyřešit na nižších úrovních mezivládní spolupráce,
- stanoví společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU s přihlédnutím ke strategickým zájmům EU a dopadům na obranu,
- navrhuje a jmenuje kandidáty na některé důležité pozice na úrovni EU, jako je předseda Evropské komise nebo prezident Evropské centrální banky.

V případě jakékoli záležitosti může Evropská rada:

- vyzvat Evropskou komisi, aby předložila návrh, který danou záležitost řeší,
- postoupit danou záležitost Radě Evropské unie, aby se jí zabývala.

Rada

Spolu s Evropským parlamentem je Rada hlavním orgánem EU s rozhodovací pravomocí. Je známá rovněž jako Rada Evropské unie. V Radě se scházejí ministři vlád jednotlivých členských států, aby projednali, pozměnili nebo přijali právní předpisy a koordinovali politiky. Ministři mají pravomoc zavazovat své vlády k přijetí opatření, která byla na zasedáních schválena. Předsednictví v Radě, které se mezi členskými státy EU co šest měsíců střídá, odpovídá za vedení všech zasedání Rady a za stanovení pořadů jednání.

Rada:

- spolu s Evropským parlamentem projednává a přijímá právní předpisy EU, a to na základě návrhů Evropské komise,
- koordinuje politiky jednotlivých zemí EU,
- vypracovává zahraniční a bezpečnostní politiku EU podle pokynů Evropské rady,
- uzavírá dohody mezi EU a ostatními zeměmi nebo mezinárodními organizacemi,
- spolu s Evropským parlamentem schvaluje roční rozpočet EU.

Zasedání se účastní ministři, kteří odpovídají za projednávanou politiku. Například ministři životního prostředí se scházejí v Radě pro životní prostředí. Ministři zasedají několikrát ročně, aby rozhodli o záležitostech týkajících se EU; v průběhu celého roku se konají schůzky státních úředníků, na nichž jsou projednávány podrobnosti politiky.

Aby byla rozhodnutí schválena, je obvykle zapotřebí **kvalifikovaná většina**, která je stanovena jako 55 % členských států představujících nejméně 65 % obyvatelstva EU. Některá témata, jako jsou zahraniční politika a daně, však vyžadují jednomyslné hlasování (všechny členské státy pro) a u procedurálních a administrativních záležitostí se vyžaduje prostá většina.

Rada se nesmí zaměřovat s Radou Evropy, která není orgánem EU, nýbrž mezinárodní organizací, jež byla založena na podporu demokracie a k ochraně lidských práv a právního státu v Evropě. Jejími členy je 47 evropských zemí včetně členských států EU.

Evropská komise

Evropská komise je hlavním orgánem, který řídí každodenní činnost EU. Jedná se o jediný orgán EU, který může navrhnout právní předpisy (často na žádost Evropského parlamentu nebo Rady), ačkoliv hlasování o nich probíhá v Parlamentu a Radě. Většina zaměstnanců Komise působí v Bruselu nebo Lucemburku, v hlavních městech všech členských států EU se však nacházejí kanceláře „zastoupení“.

Komisi tvoří kolegium 27 komisařů, jednoho z každého členského státu EU, včetně předsedkyně Ursuly von der Leyenové a místopředsedů.

Jakmile je nominován předseda Komise, navrhne Rada Evropské unie po dohodě s nominovaným předsedou ostatních 26 členů Komise; všechny členy jako celek pak hlasováním schvaluje Evropský parlament. Komisaři představují během pětiletého funkčního období politické vedení Komise. Každému komisaři přidělí předseda odpovědnost za určitou oblast politiky.

Zaměstnanci Komise jsou ekvivalentem státní služby v členském státě a jsou zařazeni do jednotlivých oddělení známých jako generální ředitelství a služby, jež se podobají ministerstvům na vnitrostátní úrovni.

Rozhodnutí Komise jsou přijímána na základě společné odpovědnosti sboru komisařů. Při rozhodování jsou si všichni komisaři rovni a jsou za tato rozhodnutí stejně odpovědní. Nemají individuální rozhodovací pravomoci s výjimkou zmocnění v určitých případech.

Komise má osm místopředsedů (včetně tří výkonných místopředsedů a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku), kteří zastávají tyto funkce navíc k obvyklému portfoliu komisaře. Místopředsedové jednají jménem předsedy a koordinují práci ve své oblasti působnosti, a to společně s několika komisaři. Politické směry, které předsedkyně von der Leyenová představila v červenci 2019, stanovují pro Evropu šest hlavních cílů.

Rozhodnutí jsou obvykle přijímána na základě konsenzu, může se však uskutečnit i hlasování. V tomto

případě jsou rozhodnutí přijímána prostou většinou a každý komisař má jeden hlas. Příslušné generální ředitelství se pak danou záležitostí zabývá. Obvykle se tak děje ve formě předlohy legislativních návrhů.

Poradní výbory

Poradní výbory (Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů) mají vůči Evropskému parlamentu, Radě a Komisi poradní úlohu. Poskytují stanoviska k navrhovaným legislativním aktům. Evropský hospodářský a sociální výbor zastupuje organizovanou občanskou společnost a Výbor regionů zastupuje místní a regionální orgány.

Vnitrostátní parlamenty

Vnitrostátní parlamenty 27 členských států přispívají k řádnému fungování EU tím, že kontrolují své vlády v souvislosti s činností Evropské unie a mají řadu práv, včetně práva vyjádřit své obavy v souvislosti s návrhy legislativních aktů.

Vnitrostátní parlamenty zasílají Komisi odůvodněná stanoviska, považují-li návrh legislativního aktu za porušení zásady subsidiarity. Pokud jsou splněny určité podmínky, Komise svůj návrh přezkoumá a veřejně vysvětlí, zda jej zachová, pozmění nebo stáhne.

Komise rovněž vede nepřetržitý politický dialog s vnitrostátními parlamenty, které se z vlastního podnětu vyjadřují k jakékoli legislativní nebo politické iniciativě Komise nebo k jakékoli politické otázce.

Evropská centrální banka a Evropská investiční banka

Evropská centrální banka je nezávislá instituce hospodářské a měnové unie, ke které patří všechny členské státy EU. Přijímá rozhodnutí, aniž by si vyžádala nebo přijala pokyny od vlád či jiných orgánů EU. Jejím hlavním účelem je zachovávat měnovou stabilitu v eurozóně zajištěním nízké a stabilní inflace spotřebitelských cen.

Evropská investiční banka je bankou Evropské unie. Vlastní ji členské státy a jejím posláním je půjčovat peněžní prostředky na investice, které podporují cíle EU. Zaměřuje se na zvýšení potenciálu EU v oblasti zaměstnanosti a růstu a na podporu opatření v oblasti klimatu a politik EU za jejími hranicemi.

Agentury Evropské unie

Při práci je Evropské unii nápomocna řada agentur EU, což jsou samostatné právní subjekty zřízené za účelem plnění konkrétních úkolů podle práva EU. Tyto agentury se zabývají záležitostmi a problémy, které ovlivňují každodenní život lidí žijících v EU. Mají značný dopad a poskytují orgánům EU a členským státům odborné znalosti v rozmanitých oblastech, jako jsou kybernetická bezpečnost, bezpečnost potravin a léčivých přípravků, ochrana životního prostředí, základní práva a bezpečnost hranic.

2 ROZHODOVÁNÍ

Rozhodovacího procesu EU se účastní různé orgány, přičemž v čele stojí Evropský parlament, Rada a Evropská komise.

Evropská komise obvykle navrhuje nové právní akty, které poté přijímá Parlament a Rada. V některých případech tak může Rada učinit sama.

Aby se zajistilo, že činnost EU plní své cíle co nejefektivněji, posuzuje Evropská komise očekávané a skutečné dopady politik, právních předpisů a dalších důležitých opatření. Zapojuje rovněž občany a zúčastněné strany v každé fázi politického cyklu, od plánování, návrhu a provedení až po přezkum a následnou revizi.

Za účelem oznámení nových legislativních iniciativ nebo plánovaných **hodnocení** stávajících právních předpisů zveřejňuje Evropská komise počáteční posouzení dopadů nebo plány. Potenciální hospodářské, sociální a environmentální důsledky navrhovaných opatření jsou analyzovány a uvedeny v **posouzeních dopadů**, která doprovázejí legislativní návrhy.

Pokud jde o právní předpisy nebo iniciativy, které jsou již v platnosti: Jakmile jsou iniciativy prováděny dostatečně dlouhou dobu, proběhne jejich hodnocení s cílem zkontrolovat, zda splňují standardní kritéria. V rámci tohoto postupu určuje Program pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) příležitosti ke snížení regulačních nákladů a zjednodušení stávajících právních předpisů.

Existuje několik druhů právních aktů, které se uplatňují různým způsobem.

- **Nařízení** je právní předpis, který je přímo použitelný a závazný ve všech členských státech. Členské státy je nemusí provést ve vnitrostátním právu, ačkoliv může být nutné vnitrostátní předpisy případně pozměnit, aby se zabránilo rozporům s nařízením.
- **Směrnice** je právní předpis, který členské státy nebo skupinu členských států zavazuje k dosažení určitého cíle. Směrnice je obvykle nutno provést ve vnitrostátním právu, aby byly účinné. Důležité je, že směrnice určuje výsledek, jehož má být dosaženo: je na členských státech, aby jednotlivě rozhodly, jak to zajistit.

- **Rozhodnutí** může být určeno členským státem, skupinám osob, nebo dokonce jednotlivcům. Je závazné v celém rozsahu. Rozhodnutí se používají například ve věcech navrhovaných fúzí mezi podniky.

- **Doporučení a stanoviska** umožňují orgánům EU sdělit členským státem a v některých případech jednotlivým občanům svůj názor, nejsou však závazná a neukládají dotyčné osobě nebo dotyčnému subjektu žádné právní povinnosti.

Každý návrh nového právního aktu EU je v souladu s určitým článkem Smlouvy, jenž představuje právní základ návrhu. To určuje, který legislativní postup je třeba použít.

Většina právních předpisů je přijímána řádným legislativním postupem.

Řádný legislativní postup

Řádný legislativní postup, který se nazývá rovněž postupem spolurozhodování, je při přijímání právních předpisů EU nejčastějším postupem. Tento postup staví Evropský parlament a Radu na roveň a právní předpisy vydané pomocí tohoto postupu představují společné akty Parlamentu a Rady. Tento postup se používá u naprosté většiny právních předpisů EU, které se vztahují na širokou škálu oblastí, jako jsou práva spotřebitelů, ochrana životního prostředí a doprava. V rámci řádného legislativního postupu předloží Komise návrh, který musí přijmout Parlament i Rada. Po obdržení návrhu následuje tento postup:

První čtení

- Evropský parlament návrh projedná ve svých výborech. V těchto výborech jsou předloženy případné pozměňovací návrhy a je o nich hlasováno. Poté je návrh předložen celému Parlamentu, který o něm (a o dalších pozměňovacích návrzích) hlasuje na plenárním zasedání.
- Rada a členské státy právní předpis podrobně posoudí; většina těchto diskusí se odehrává v pracovní skupině úředníků. Na této technické úrovni, nebo na úrovni těsně nad ní, lze vyřešit mnoho otázek, ačkoliv některé záležitosti je nutno dořešit na zasedáních příslušných ministrů. Rada dospěje k politické dohodě ohledně právního předpisu – k tomu může dojít před hlasováním Parlamentu nebo posléze. Po hlasování Parlamentu je politická dohoda přeměněna na oficiální společný postoj. Pokud se společný postoj Rady liší od hlasování Parlamentu, postupuje právní předpis do druhého čtení, aby se rozdíl vyřešil.
- Zástupci Parlamentu a Rady se často setkávají neformálně, aby se pokusili dohodnout před dosažením formální podoby svých postojů. Jestliže se dohodnou, přijme Rada naprosto stejné znění jako Parlament a návrh se stává právním předpisem. Toto se nazývá dohodou v prvním čtení.

Druhé čtení

- Není-li v prvním čtení dosaženo dohody, začíná druhé čtení. Má podobnou formu jako první čtení, tentokrát však Parlament posuzuje změny navrhované Radou a hlasuje o nich a Rada poté zvažuje návrhy Parlamentu. Druhé čtení je rychlejší proces než první čtení, jelikož projednat lze pouze rozdíly mezi postoji Parlamentu a Rady a jednotlivé prvky jsou časově omezené.
- Je možné, že se Parlament a Rada v této fázi dohodnou (dohoda ve druhém čtení). Nemohou-li oba orgány dospět ke společnému rozhodnutí ohledně navrhovaného právního aktu, postoupí jej dohodovacímu výboru, který je složen ze stejného počtu zástupců Parlamentu a Rady.

Tento dohodovací postup je ojedinělý. Většina právních aktů je přijata řádným legislativním postupem v prvním nebo ve druhém čtení.

- Jakmile je schváleno konečné znění a jsou provedeny všechny překlady, je právní předpis znovu předložen Parlamentu a Radě, aby jej mohly přijmout jako právní akt. Poté je zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* v úředních jazycích EU. Právní předpis stanoví datum provedení v členských státech, nebo v případě nařízení datum vstupu v platnost.

Nejsou-li právní předpisy EU provedeny, může Komise podat na členské státy žalobu a požádat, aby jim byly uloženy sankce. Téměř veškeré prosazování právních předpisů EU se uskutečňuje v členských státech. To někdy vede ke stížnostem na nestejně uplatňování pravidel v jednotlivých zemích. Některá rozhodnutí jsou vykonána přímo na úrovni EU, zejména pokud jde o právo hospodářské soutěže, například antimonopolní řízení. Více informací viz část 3 tohoto oddílu – **Zajištění dodržování právních předpisů EU**.

Kdo další se účastní konzultací?

Při rozhodování v řadě oblastí politiky vedou Parlament, Rada a Komise konzultace s **Evropským hospodářským a sociálním výborem** (jehož předsedou je Luca Jahier).

Parlament, Rada a Komise musí vést konzultace s **Evropským výborem regionů** (jehož předsedou je Karl-Heinz Lambertz) o záležitostech, které se týkají regionů.

Stanoviska výborů nejsou pro orgány EU závazná.

Konzultovány mohou být i jiné orgány a instituce, pokud návrh spadá do jejich oblasti zájmu či odbornosti, například Evropská centrální banka v případě návrhů týkajících se hospodářských nebo finančních záležitostí.

Dohled ze strany členských států

Vnitrostátní parlamenty dostávají návrhy legislativních aktů současně s Evropským parlamentem a

Radou. Mohou se k nim vyjádřit, aby bylo zajištěno, že rozhodnutí jsou přijímána na nejvhodnější úrovni. Na opatření EU se vztahuje zásada subsidiarity, což znamená, že s výjimkou oblastí, v nichž má EU výlučné pravomoci, jedná EU pouze v případech, bude-li dané opatření účinnější na úrovni EU než na vnitrostátní úrovni. Vnitrostátní parlamenty sledují náležitě uplatňování této zásady v rozhodovacím procesu EU a mohou vydat „odůvodněná stanoviska“, jestliže se domnívají, že tato zásada není dodržena.

Zapojení občanů

Každý občan EU má právo předložit Evropskému parlamentu petici v jednom z 24 úředních jazyků EU, a to ve formě stížnosti nebo žádosti, která se týká záležitosti spadající do oblastí činnosti Evropské unie. Petice posuzuje Petiční výbor Parlamentu, který rozhoduje o jejich přípustnosti a odpovídá za jejich vyřízení.

Občané se také mohou přímo podílet na vypracovávání politik EU, a to tak, že vyzvou Evropskou komisi, aby předložila návrh týkající se záležitostí, k nimž má EU pravomoc vydávat právní předpisy. Evropskou občanskou iniciativu, jak se tato aktivita nazývá, musí podpořit alespoň 1 milion občanů EU, kteří pocházejí nejméně ze sedmi členských států. V každém z těchto sedmi členských států se vyžaduje minimální počet podpisů.

Občané se mohou podělit o své názory na iniciativy Komise v klíčových fázích procesu tvorby politik a tvorby právních předpisů. Prostřednictvím internetového portálu *Podělte se o svůj názor* mohou občané a zúčastněné strany přispět různými způsoby:

- Komise nejprve oznámí **novou iniciativu** nebo hodnocení stávající politiky či právního předpisu tím, že zveřejní počáteční posouzení dopadů nebo plán. Občané a zúčastněné strany mají čtyři týdny na to, aby poskytli zpětnou vazbu, která je zveřejněna na stejné internetové stránce.
- Při práci na nové iniciativě nebo hodnocení vede Komise veřejné konzultace prostřednictvím

on-line dotazníků otevřených po dobu dvanácti týdnů.

- Jakmile Komise dokončí legislativní návrh a předloží jej Evropskému parlamentu a Radě, mají občané další možnost se k němu vyjádřit. Lhůta pro zpětnou vazbu k návrhům Komise je osm týdnů, poté se příspěvky předávají Parlamentu a Radě, aby je mohly při svých jednáních zvážit.
- Prostřednictvím programu *Jak snížit administrativní zátěž* mohou občané Komisi kdykoli poskytnout návrhy ohledně toho, jak by bylo možné stávající právní předpisy nebo politiky zjednodušit a zlepšit tak, aby byly účinnější a méně zatěžující.

Na internetovém portálu *Podělte se o svůj názor* se mohou občané **přihlásit** k odběru e-mailových upozornění na nové iniciativy týkající se témat, která je zajímají, nebo mohou sledovat vývoj jednotlivých iniciativ.

Koordinace politik členských států – příklad hospodářské politiky

V rámci hospodářské a měnové unie je hospodářská politika EU založena na úzké koordinaci vnitrostátních hospodářských politik. Tuto koordinaci zajišťují ministři hospodářství a financí, kteří společně tvoří **Radu pro hospodářské a finanční věci**.

Euroskupina sestává z ministrů hospodářství a financí členských států eurozóny. Jedná na podporu hospodářského růstu a finanční stability v eurozóně prostřednictvím koordinace hospodářských politik.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Společná zahraniční a bezpečnostní politika je organizovaná, schválená zahraniční politika EU, zejména pro bezpečnostní a obrannou diplomacii a opatření. Rozhodnutí vyžadují jednomyslnost členských států v Radě Evropské unie, jakmile jsou však schválena, lze o určitých aspektech dále rozhodovat kvalifikovanou většinou. Zahraniční politiku EU na ministerské úrovni zastupuje vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředseda Komise (v současnosti je to pan Josep Borrell Fontelles), který také předsedá zasedáním ministrů zahraničí.

Uzavírání mezinárodních dohod

Rada každý rok uzavře (tj. oficiálně podepíše) řadu dohod mezi Evropskou unií a třetími zeměmi a také s mezinárodními organizacemi. Tyto dohody mohou zahrnovat obecné oblasti, jako jsou obchod, spolupráce a rozvoj, nebo se mohou zabývat konkrétními tématy, jako jsou textil, rybolov, věda a technika nebo doprava. U všech mezinárodních dohod v oblastech, na něž se vztahuje řádný legislativní postup, se vyžaduje souhlas Parlamentu.

Schvalování rozpočtu EU

O ročním rozpočtu EU rozhodují společně Evropský parlament a Rada. Jestliže se tyto dva orgány nedohodnou, následují dohodovací postupy, dokud není rozpočet schválen. Více informací viz část 4 tohoto oddílu – **Přijímání opatření: rozpočet EU**.

3 ZAJIŠTĚNÍ DODRŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ EU

Soudní dvůr Evropské unie zajišťuje, aby byly právní předpisy EU vykládány a uplatňovány ve všech členských státech stejně. Soudní dvůr má pravomoc urovnávat právní spory mezi členskými státy, orgány, podniky a jednotlivci v EU. Aby bylo možno zvládnout mnoho tisíc žalob, které obdrží, je rozdělen na dva hlavní subjekty: Soudní dvůr a Tribunál.

Je-li v důsledku jednání či nečinnosti orgánu EU nebo jeho zaměstnanců způsobena újma soukromé osobě nebo podniku, je možné podat žalobu Soudnímu dvoru, a to jedním ze dvou způsobů:

- nepřímo prostřednictvím vnitrostátních soudů, které se mohou rozhodnout, že věc postoupí Soudnímu dvoru,
- přímo Tribunálu, pokud se jich rozhodnutí orgánu EU dotýká přímo a individuálně.

Jestliže se někdo domnívá, že orgány v některé zemi porušily právní předpisy EU, může použít **oficiální postup pro vyřizování stížností**.

Jak Soudní dvůr funguje

Věci jsou projednávány ve dvou fázích:

- **Písemná část řízení.** Strany předloží Soudnímu dvoru písemná prohlášení. Připomínky mohou předložit i vnitrostátní orgány, orgány EU a někdy i soukromé osoby. Všechna tato podání soudce-zpravodaj shrne a poté probíhá jednání na všeobecném zasedání Soudního dvora.
- **Ústní část řízení.** Jedná se o veřejné slyšení: právní zástupci obou stran mohou předložit svou věc soudcům a generálnímu advokátovi, kteří jim mohou klást otázky. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že je zapotřebí stanovisko generálního advokáta, je toto stanovisko vydáno do několika týdnů po slyšení. Soudci se poté poradí a vynesou svůj verdikt.

Řízení Tribunálu je podobné s výjimkou toho, že většinu případů projednávají tři soudci a generální advokát zde nejsou.

Ostatní justiční instituce EU

Veřejný ochránce práv přijímá a prošetřuje stížnosti a pomáhá určit případy nesprávného úředního postupu v orgánech a ostatních subjektech EU. Podat stížnost veřejnému ochránci práv může kterýkoli občan EU, osoba s bydlištěm v EU, sdružení nebo podnik v členském státě EU.

Evropský inspektor ochrany údajů je pověřen ochranou osobních údajů a soukromí občanů EU a osob s bydlištěm v EU, které jsou orgány EU uchovávány v elektronické, písemné nebo vizuální podobě. Prosazuje rovněž osvědčené postupy v této oblasti u orgánů a institucí EU.

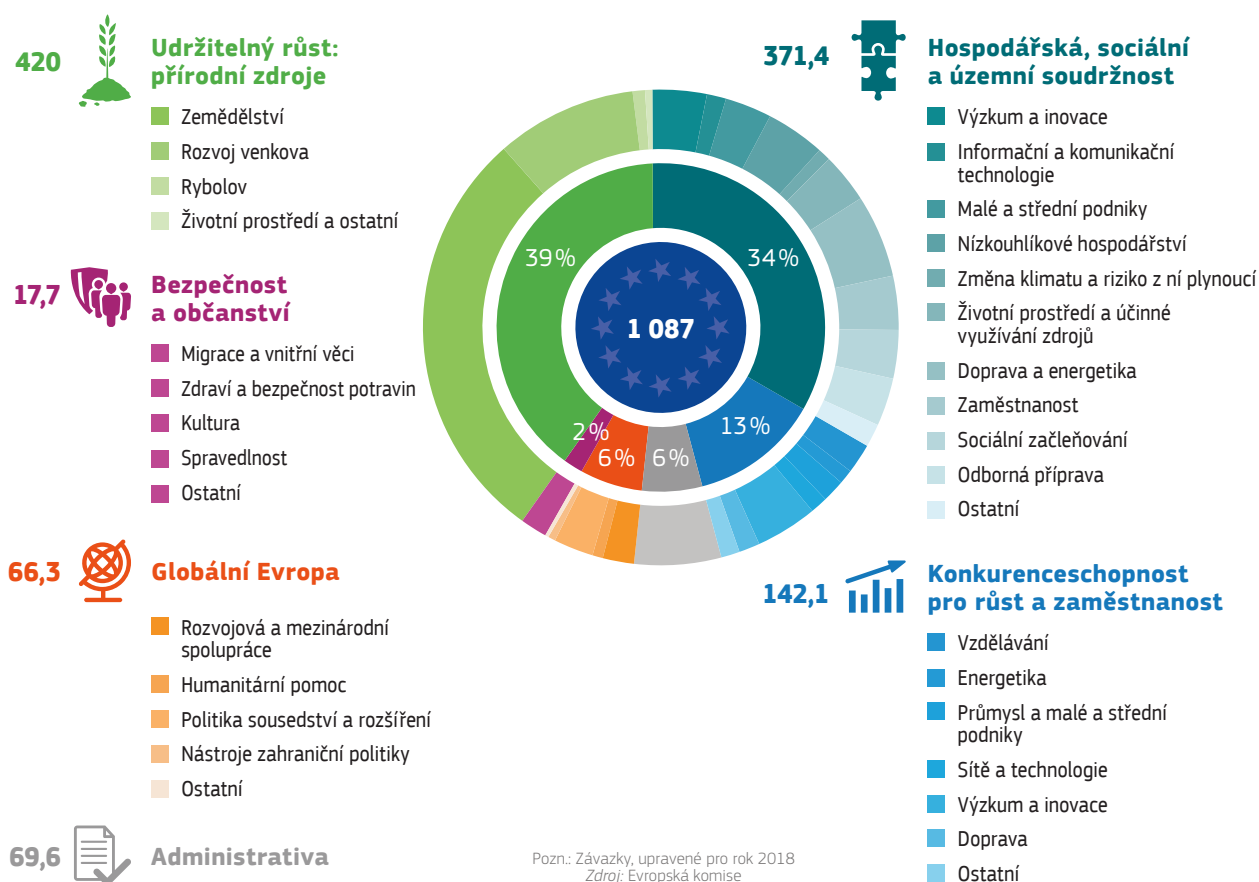
4 PŘIJÍMÁNÍ OPATŘENÍ: ROZPOČET EU

EU schvaluje dlouhodobé výdajové plány (známé jako víceletý finanční rámec), které poskytují stabilní základ pro plnění rozpočtu během nejméně pětiletého období. To umožňuje EU doplnit vnitrostátní rozpočty financováním politik s přidanou hodnotou EU. Víceletý finanční rámec stanoví maximální roční částky (stropy), které může EU vynaložit v různých kategoriích výdajů (okruzích). Stávající rozpočet zahrnuje období 2014–2020 a umožňuje EU investovat v tomto období přibližně 1 bilion EUR v pěti oblastech činnosti EU.

O ročním rozpočtu EU rozhodují společně Evropský parlament a Rada Evropské unie. Parlament o něm jedná ve dvou po sobě následujících čteních a rozpočet vstupuje v platnost, jakmile jej podepíše předseda Parlamentu. Výbor pro rozpočtovou kontrolu Parlamentu sleduje plnění rozpočtu a Parlament každý rok rozhoduje o tom, zda schválí plnění rozpočtu ze strany Komise za předchozí rozpočtový rok.

Roční rozpočet EU v roce 2019 činil přibližně 165,8 miliardy EUR, což je v absolutním vyjádření vysoká částka, která však představuje pouze přibližně 1 % bohatství, které každoročně vytvoří ekonomiky členských států.

Oblasti financované z rozpočtu EU (2014–2020) v miliardách EUR

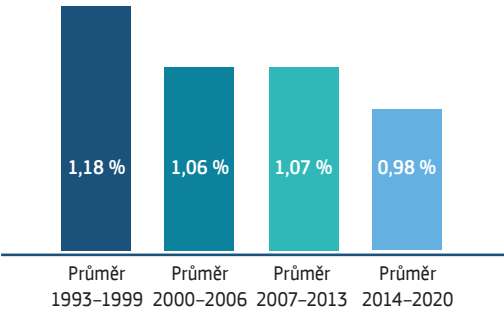
V miliardách EUR v běžných cenách

Komise odpovídá za řízení a plnění rozpočtu EU a za politiky a programy přijaté Parlamentem a Radou. Převážnou část vlastního plnění rozpočtu a vynakládání finančních prostředků zajišťují vnitrostátní a místní orgány, Komise však odpovídá za dozor. Na nakládání s rozpočtem ze strany Komise bedlivě dohlíží **Evropský účetní dvůr**. Oba orgány mají zajistit řádné finanční řízení.

Na základě doporučení Rady rozhoduje Evropský parlament každý rok o tom, zda Komisi udělí „absolutorium“ za způsob, jakým Komise plnila rozpočet EU. Tento postup zajišťuje plnou odpovědnost a transparentnost a udělení absolutoria vede k formálnímu uzavření účetnictví za daný rok.

Evropský účetní dvůr je nezávislá externí kontrolní instituce Evropské unie. Ověřuje náležité obdržení příjmů EU, legalitu a správnost výdajů a řádné finanční řízení. Svě úkoly plní nezávisle na ostatních orgánech EU a vládách.

Výše rozpočtu EU jako procentní podíl
hrubého národního důchodu

Údaje: strop plateb do rozpočtu EU vyjádřený jako procentní podíl HND EU
Zdroj: Evropská komise

Moderní rozpočet pro EU, která chrání, posiluje a brání

V květnu 2018 Komise **předložila své návrhy na moderní dlouhodobý rozpočet na období 2021–2027**. Návrhy jsou realistickou reakcí na mimořádně náročné okolnosti: technologická a demografická změna, migrace, změna klimatu a omezené zdroje, nezaměstnanost a bezpečnostní hrozby jsou umocněny geopolitickou nestabilitou.

Komise navrhla zvýšit financování v oblastech, v nichž může EU přispět nejúčinněji. K tomu dojde rozšířením a modernizací stávajících programů, které se osvědčily, a vytvořením nových individuálně uzpůsobených programů v oblastech, kde je třeba nového přístupu, aby mohla EU dostát svým ambicím. Například:

- investice do inovací a digitální ekonomiky,
- vytváření vzdělávacích a pracovních příležitostí pro mladé lidi,
- pokračování v práci EU na komplexním přístupu k migraci a správě hranic,
- budování kapacit EU v oblasti bezpečnosti a obrany,
- posílení vnější činnosti EU a investice do opatření v oblasti klimatu a ochrany životního prostředí,
- posílení hospodářské a měnové unie.

Viz rovněž následující stránky v oddíle 2: **Rozpočet, Bankovní a finanční služby, Hospodářství, finance a euro, Předcházení podvodům a Daně**.

Obráťte se na EU

ON-LINE

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Evropa na adrese: https://europa.eu/european-union/index_cs.

OSOBNĚ

Po celé Evropské unii se nachází stovky informačních středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

TELEFONICKY NEBO E-MAILEM

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696 nebo
- e-mailem prostřednictvím internetové stránky: https://europa.eu/european-union/contact_cs.

ČTENÍ O EVROPĚ

Publikace o EU jsou pouze na jedno kliknutí dostupné na internetových stránkách Publikace EU: <https://op.europa.eu/cs/publications>

ZASTOUPENÍ EVROPSKÉ KOMISE

Evropská komise má kanceláře (zastoupení) ve všech členských státech Evropské unie: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/representations-member-states_cs

KONTAKTNÍ KANCELÁŘE EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Evropský parlament má kontaktní kancelář v každém členském státě Evropské unie: <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/cs/stay-informed/liaison-offices-in-your-country>

DELEGACE EVROPSKÉ UNIE

Evropská unie má rovněž delegace v ostatních částech světa: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/area/geo_en

Úřad pro publikace
Evropské unie